

*PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM*

***RAPORT
O STANIE SANITARNYM
POWIATU NOWOMIEJSKIEGO
ZA ROK 2023***

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W NOWYM MIEŚCIE LUBAWSKIM

Marzec 2024 r.

Spis treści

I. Wstęp	str.3
II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	
w Nowym Mieście Lubawskim w 2023 r.	str. 4
III. Ocena stanu sanitarnego	str. 6
a. Epidemiologia	str. 6
1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	str.6
2. Realizacja szczepień ochronnych	str.14
3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	str. 19
b. Higiena Komunalna.....	str.25
c. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku	str.40
d. Higiena Pracy	str. 51
e. Higiena Dzieci i Młodzieży	str.56
IV. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	str.61
V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna	str. 76

I. Wstęp

Szanowni Państwo,

W załączeniu przedstawiam raport o stanie sanitarnym powiatu nowomiejskiego. Zawiera on podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Mieście Lubawskim w 2023 roku oraz analizę występujących zagrożeń dla zdrowia mieszkańców powiatu.

W raporcie uwzględniono m.in. informację o warunkach środowiska, warunkach zdrowotnych żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higienie pracy w zakładach pracy, higienie procesów nauczania i wychowania, higienie wypoczynku i rekreacji, warunkach higieniczno-sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Szeroki zakres prowadzonego nadzoru ukierunkowany jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganiu powstawania chorób, zwłaszcza chorób zakaźnych i zawodowych.

Mam nadzieję, że zawarte w opracowaniu informacje przybliżą Państwu działalność, którą prowadzimy, a także pozwolą spojrzeć na codzienną pracę osób troszczących się o zachowanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu.

Państwowy
Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Nowym Mieście Lubawskim

Ewa Pielak

II. Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

Ogółem przeprowadzono **1665 kontroli sanitarnych**, w tym **1018 wywiadów epidemiologicznych** (**938 z powiatu nowomiejskiego**, **80 w ramach dyżuru wojewódzkiego**).

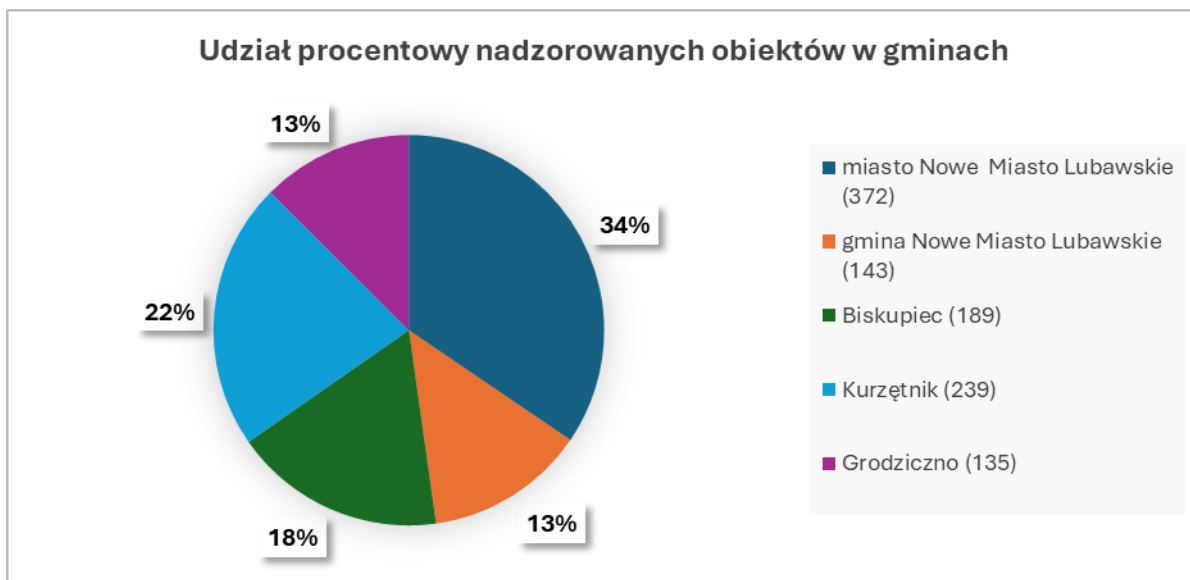
Pobrano do badania **231 próbek**, w tym: **81 próbek wody do picia**, **4 próbki ciepłej wody użytkowej**, **139 próbek żywności**, **1 próbkę materiałów do kontaktu z żywnością**.

Wystawiono **254 decyzje merytoryczne** i **160 decyzji płatniczych**.

Zestawienie działalności kontrolnej PSSE w latach 2021-2023

PSSE	Kontrole			Decyzje merytoryczne		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Ogółem	7089	4221	1665	151	153	254
Higiena Komunalna	113	136	159	63	63	102
Higiena Żywności	191	232	282	51	62	100
Higiena Pracy	28	66	82	10	21	29
Higiena Dzieci i Młodzieży	35	53	58	8	8	17
Epidemiologia (kontrole+wywiady)	6716	3715	1058	19	9	6
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	6	9	18	0	0	0
Promocja Zdrowia	0	1	8	0	0	0

Ilość nadzorowanych obiektów przez PSSE w Nowym Mieście Lubawskim

III. Ocena stanu sanitarnego

a. Epidemiologia

1. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuację sanitarno-epidemiologiczną na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2023 można ocenić jako dobrą, przede wszystkim na podstawie odnotowanego spadku zachorowań na Covid-19. Natomiast wzrost liczby zachorowań na niektóre choroby zakaźne miał, podobnie jak w latach ubiegłych charakter sezonowy.

Raport sytuacji epidemiologicznej wybranych chorób zakaźnych sporządzono w oparciu o nadsyłane przez podmioty lecznicze i laboratoria medyczne zgłoszenia zachorowań i podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne lub wyniki badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych. W analizowanym okresie, podobnie jak w latach poprzednich na terenie powiatu nowomiejskiego nie wystąpiły zachorowania na choroby szczególnie niebezpieczne, groźne dla życia ludzi takie jak dur brzuszny, błonica, wścieklizna u ludzi, poliomyelitis, zachorowania na odrę, czerwonkę, włośnicę, zatrucie jadem kiełbasianym, czy zatrucia grzybami.

W ramach nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami przeprowadzono 938 dochodzeń epidemiologicznych. Dochodzenia dotyczyły zgłoszonych przez lekarzy do Powiatowej Stacji takich zachorowań jak m.in.: Covid-19, salmonellozę, boreliozę, wirusowe zapalenie opon mózgowych, wirusowe zapalenie wątroby typu B, gruźlicę oraz w przypadkach narażenia osób na zakażenie wirusem wścieklizny, czyli pogryzień przez zwierzęta.

W roku 2023 zgłoszono ogółem 6092 przypadki zachorowań na choroby zakaźne podlegające rejestracji tj. o 1240 zachorowania więcej niż w 2022 r. Na wzrost zarejestrowanych przypadków wpływ miała zwiększona dwukrotnie liczba zachorowań na grypę. W 2023 r. odnotowano 5196 przypadków, natomiast w 2022 r. 2364 przypadki zachorowań. Natomiast w 2023 r. odnotowano znaczny spadek liczby zgonów z powodu choroby zakaźnej z powodu zachorowania na Covid-19 – zmarła 1 osoba, natomiast w 2022 roku odnotowano aż 14 zgonów z powodu zachorowań na chorobę zakaźną tj. 12 przypadków z powodu Covid-19 i 2 przypadki z powodu gruźlicy płuc.

Dane zarejestrowanych przypadków chorób zakaźnych, liczbę hospitalizacji i zapadalność w roku 2023 zostały przedstawione w formie tabelarycznej w Tab.nr 1 w porównaniu do 2022 roku.

Tabela nr 1 Zarejestrowane przypadki chorób zakaźnych, liczba hospitalizacji i zapadalność na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2022 i 2023.

Jednostka Chorobowa	2022			2023		
	L. zachor.	L. hospit.	Zapad.	L. zachor.	L. hospit.	Zapad.
Biegunki ogółem:	101	34	234,31	78	22	181,88
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :	13	10	150,28	13	8	163,72
Salmonelozja - zatrucia pokarmowe	5	5	11,59	9	8	20,98
Wirusowe zakażenia jelitowe	81	77	187,91	24	24	55,96
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	5	4	11,59	11	11	25,65
Płonica	18	1	41,75	90	7	209,86
Ospa wietrzna	201	1	466,30	125	1	291,48
Różyczka	1	-	2,31	2	-	4,66
Krztusiec	1	-	2,31	-	-	-
Róża	4	1	9,27	4	2	9,32
Borelioza w tym Neuroborelioza (bakteryjne zapalenie opon mózgowych)	10	1	23,19	31	6	72,28
Osoby szczepione przeciwko wścieklicznie	7	-	16,23	10	1	23,31
Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne określone i nie określone	1	1	2,31	2	2	4,66
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	3	3	6,95	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe	-	-	-	1	-	2,33
Gruźlica	5	5	11,59	1	1	2,33
Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i>	-	-	-	2	2	4,66
Zakażenia wirusem RSV ogółem :	-	-	-	20	10	46,63
Zakażenia wirusem RSV u dzieci do 2 lat :	-	-	-	13	10	163,72
Nowo wykryte zakażenia HIV	2	-	4,63	-	-	-
Tymczasowi nosiciele pałeczek salmonella	-	-	-	1	-	2,33
Grypa :zachorowania i podejrzenie ogółem : u dzieci do lat 14 :	2364	12	5484,28	5196	28	12116,40
	1356	9	15676,30	2380	25	5549,85
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	2043	110	4739,58	485	37	1130,95
Ogółem	4852	255	11256,23	6092	162	14205,76

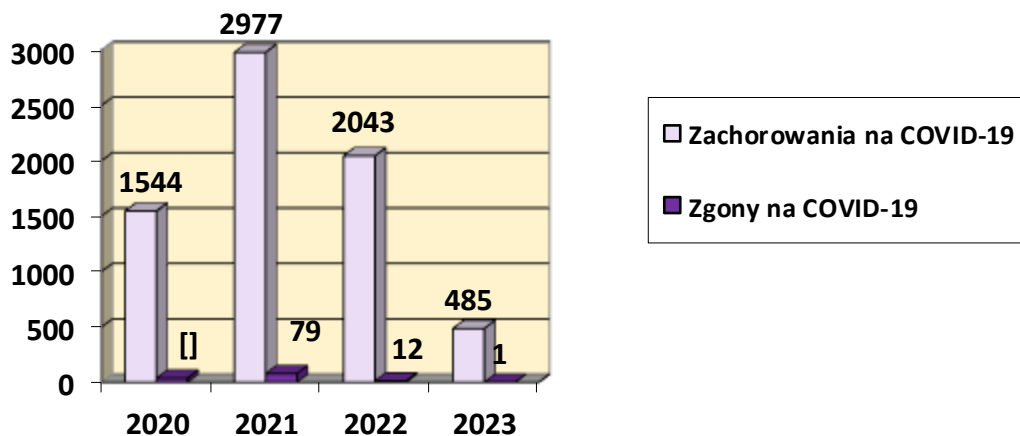
Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)

Sytuacja epidemiologiczna pod względem zarejestrowanych zachorowań na Covid-19 w 2023 roku poprawiła się, ponieważ odnotowano trzykrotnie mniej zachorowań (o 1558 przypadków mniej) niż w roku poprzednim. W 2023 roku w powiecie nowomiejskim zarejestrowano 485 przypadków zachorowań na COVID-19 i przeprowadzono tyleż samo wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi bądź z ich najbliższymi w przypadku zakażonych dzieci lub osób hospitalizowanych z ciężkim przebiegiem zachorowania. Hospitalizacji w szpitalach wymagało 37 osób.

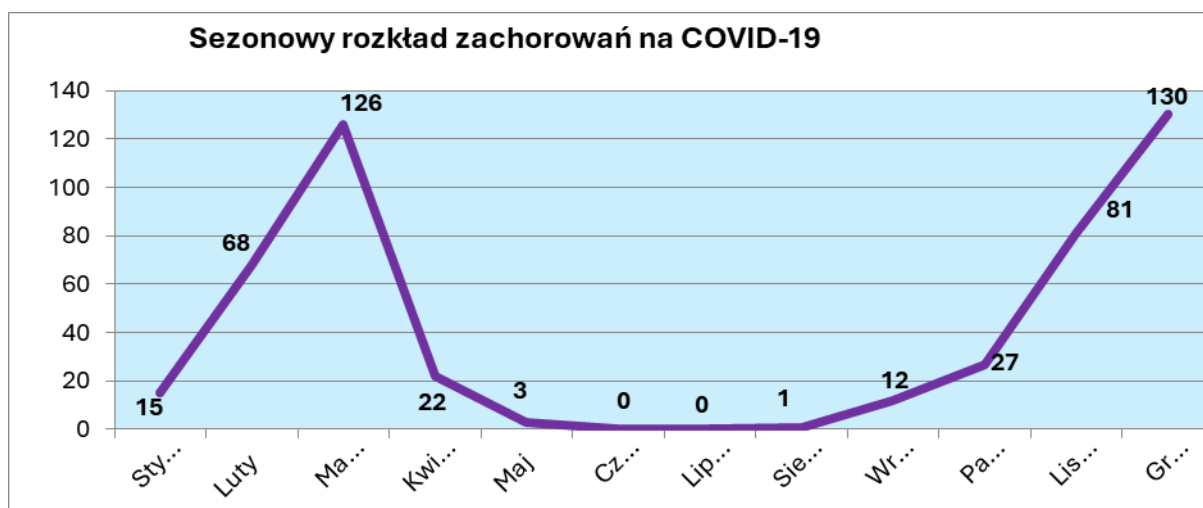
Największy wzrost zachorowań odnotowano na przełomie jesień/zima – 211 przypadków tj. w miesiącu listopadzie – 81, w grudniu - 130, a następnie na przełomie zima /wiosna – 194 przypadki tj. w lutym - 68, w marcu – 126 zachorowania.

Z powodu zakażenia wirusem SARS CoV-2 zmarła 1 osoba.

Wyk. Nr 1 Zachorowania i zgony na COVID-19 w powiecie nowomiejskim w latach 2020-2023

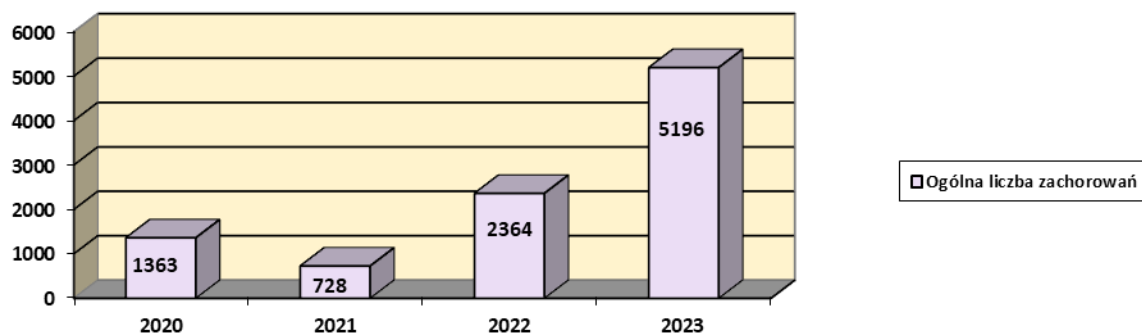
Wyk. Nr 2 Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) w poszczególnych miesiącach 2023 roku w powiecie nowomiejskim

Grypa

W 2023 roku do Stacji Sanitarnej zgłoszono ogółem 5196 przypadków zachorowań na gripę sezonową tj. o 2832 przypadki więcej niż w 2022 roku, w tym dzieci do lat 14-tu 2380 przypadków. Hospitalizowano z powodu grypy 28 osób z objawami ze strony układu oddechowego.

Wyk. Nr 3 Zachorowania gripą i grypopodobne w powiecie nowomiejskim
w latach 2020 – 2023

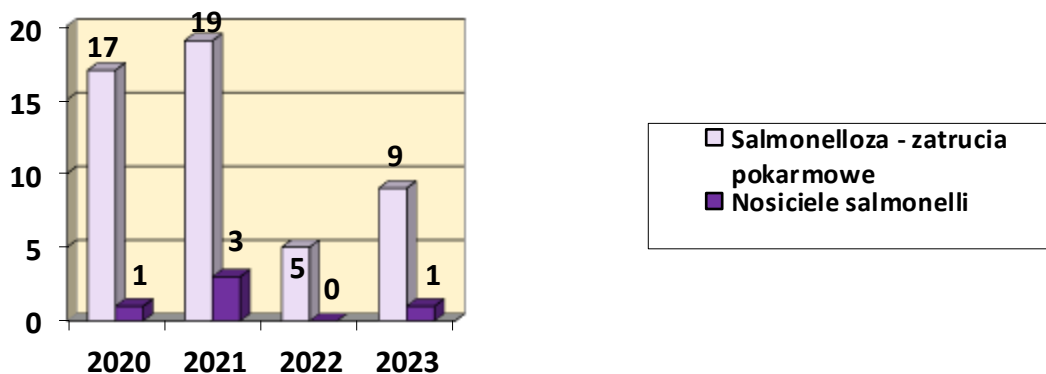

Salmonellozy

W roku 2023 zarejestrowano wzrost liczby zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella – 9 przypadków, w analogicznym okresie roku 2022 – 5 przypadków. Były to pojedyncze zachorowania, które wystąpiły w środowisku domowym. Na podstawie przeprowadzonych badań laboratoryjnych u 8 osób rozpoznano zakażenie pałeczkami Salmonella enteritidis, natomiast u 1 osoby Salmonella typhimurium. Osiem osób wymagało hospitalizacji w szpitalu. W trakcie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych nie udało się ustalić źródła zakażenia. Nie mniej jednak należy uznać, że głównym powodem zachorowań może być brak dbałości o higienę przygotowywania potraw, jak również spożywanie żywności zakażonej chorobotwórczymi drobnoustrojami, niepoddanej odpowiedniej obróbce termicznej (niewłaściwa temperatura, zbyt krótki czas obróbki). Odnotowano 1 zakażenie bezobjawowe tzw. nosicielstwo.

KodIC D-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.		2022r.		2023	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 02.0	Salmonelloza – zatrucia pokarmowe	17	38,47	19	43,52	5	11,59	9	20,98
	Nosiciele salmonelli	1	2,26	3	6,88	0	0	1	2,33
Razem		18	40,46	22	50,47	5	11,59	10	23,31

Wyk. Nr 4 Zachorowania na salmonellozę i nosiciele salmonelli
w powiecie nowomiejskim w latach 2020-2023

Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe

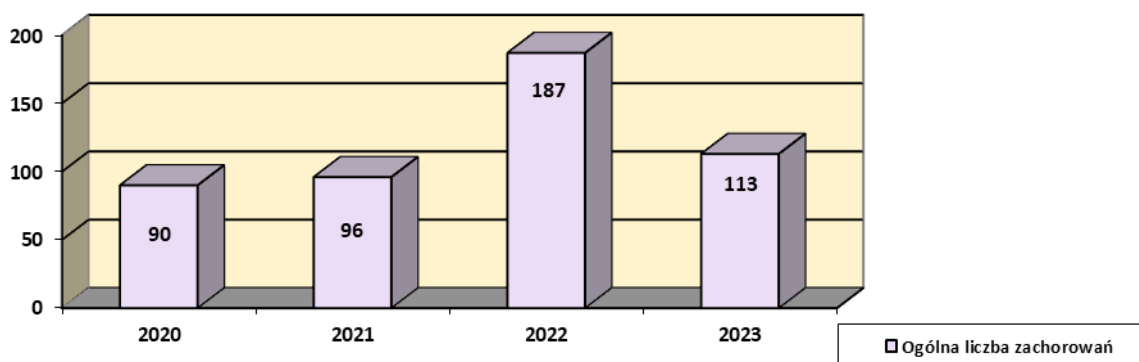
Na podobnym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego zarejestrowano zachorowania w grupie chorób : biegunek, zakażeń bakteryjnych i wirusowych. W 2023 roku zarejestrowano ogółem 113 przypadków, a w analogicznym okresie roku 2022 - 187 przypadków. Biegunki o nieustalonej etiologii –78 przypadków, stanowiły największy wskaźnik zapadalności – 181,88.

Na ogólną liczbę 113 przypadków zachorowań na biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe hospitalizacji w szpitalu wymagało 57 osób. W przypadku hospitalizacji dzieci w oddziale dziecięcym, wykonywane są szybkie testy diagnostyczne w kierunku diagnostyki wirusologicznej tj. rotawirusów, norowirusów, adenowirusów.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.		2022		2023r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
Biegunki o nieustalonej etiologii ogółem		44	99,57	34	78,00	101	234,31	78	181,88
Biegunki u dzieci w wieku do 2 lat :		13	107,26	16	144,27	13	150,28	13	163,72
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem :		41	92,78	43	98,65	81	187,91	24	55,96
A08.0	Rotawirusy	9	20,36	15	34,41	44	102,07	10	23,31
A08.1	Norowirusy	21	47,52	19	43,59	17	39,43	7	16,32
A 08.2- 3	Wirusowe zak. jelitowe inne określone (adenowirusy)	11	24,89	8	18,35	18	41,75	7	16,32
A 08.4	Wirusowe zak. jelitowe nie określone	-	-	1	2,29	2	4,63	-	-
A 08.0- 4	Wirusowe zak. jelitowe u dzieci do lat 2	27	222,77	25	225,42	35	404,62	9	113,35
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem :		5	11,31	19	43,59	5	11,59	11	25,65

A04. 4	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- E. coli inną	1	2,26	-	-	-	-	-	-
A04. 5	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Campylobacter</i>	1	2,26	4	9,17	2	4,63	2	4,66
A04.7	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe- wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	3	6,78	10	22,94	2	4,63	8	18,65
A04.8-9	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe, inne określone i nieokreślone	-	-	5	11,47	1	2,31	-	-
A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	2	16,50	2	18,03	1	11,56	1	2,33
Razem		90	203,67	96	220,25	187	433,82	113	263,50

Wyk. Nr 5 Biegunki, zakażenia bakteryjne i wirusowe w powiecie nowomiejskim w latach 2020-2023

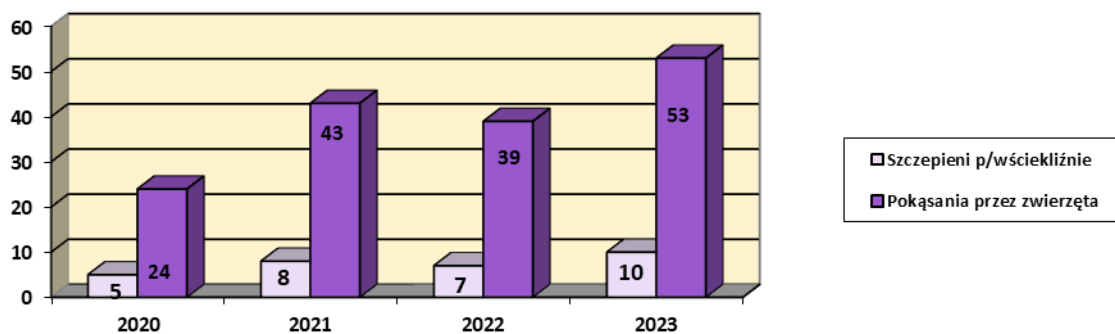

Styczność i narażenie na wściekliznę

Istotnym problemem pozostają nadal pokąsania przez zwierzęta, głównie psy i koty. W 2023 roku zarejestrowano 53 pokąsania człowieka przez zwierzęta. Na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych i ustaleniu właścicieli zwierząt, które zraniły człowieka informacje te zostały przekazane do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Nowym Mieście Lubawskim w celu podjęcia obserwacji zwierzęcia w kierunku wykluczenia wścieklizny. W roku 2023 podobnie jak w latach poprzednich na terenie powiatu nowomiejskiego nie stwierdzono ani jednego przypadku zakażenia wścieklizną u ludzi i zwierząt.

W przypadku pokąsań przez zwierzęta, których właścicieli nie udało się ustalić tzw. zwierzęta bezpańskie i braku możliwości wykonania u zwierzęcia obserwacji, lekarz konsultant w Poradni Chorób Zakaźnych podejmował decyzję o szczepieniu przeciw wściekliznie osób poszkodowanych. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 10 osób.

Wyk. Nr 6 Styczność i narażenie na wściekliznę w powiecie nowomiejskim w latach 2020 – 2023

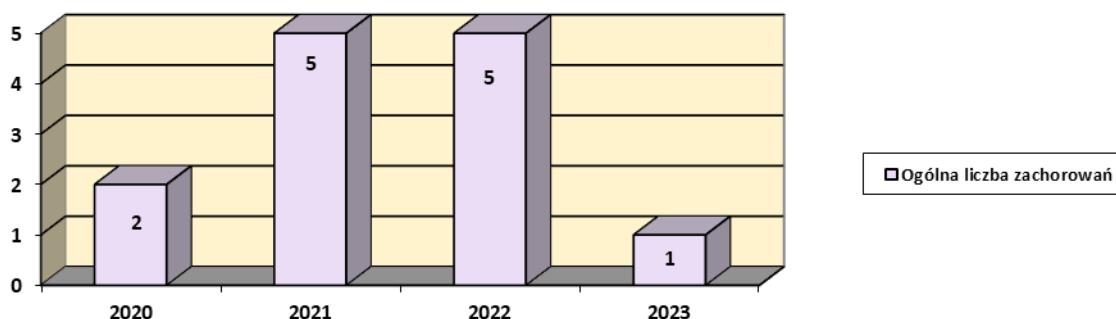

Gruźlica

Gruźlica jest bakteryjną chorobą wywołaną prątkiem gruźlicy, a najczęściej występującą postacią kliniczną jest gruźlica płuc. W 2023 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na gruźlicę płuc. W 2022 roku - 5 zachorowań. Osoba ta była hospitalizowana w Szpitalu Powiatowym w Golubiu-Dobrzyniu na Oddziale Chorób Płuc i Gruźlicy. Gruźlica została rozpoznana na podstawie badań bakteriologicznych posiewu plwociny.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.		2022r.		2023r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A15, A16	Gruźlica	2	4,52	5	11,47	5	11,59	1	2,33

Wyk. Nr 7 Zachorowania na gruźlicę w powiecie nowomiejskim w latach 2020 - 2023

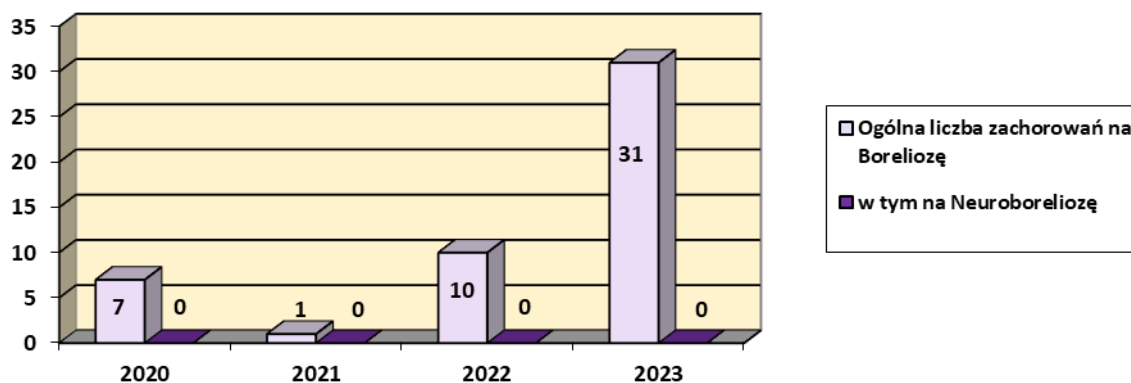
Borelioza

Borelioza jest bardzo podstępna chorobą, która może nie dawać początkowo jednoznacznych objawów, wywołana przez bakterie należące do „krętków” przenoszone na człowieka przez kleszcze. Jest najczęściej występującą chorobą wektorową na terenie Polski.

W powiecie nowomiejskim w 2023 roku zarejestrowano 31 zachorowań na boreliozę. Jest to wzrost w porównaniu z ubiegłym rokiem, gdzie zarejestrowano 10 przypadków tej choroby. Nie odnotowano żadnego przypadku neuroboreliozy. Zgłoszone zachorowania dotyczyły zarówno mieszkańców miasta jak i wsi powiatu nowomiejskiego. Najczęstszym miejscem narażenia, w którym dochodzi do ukłucia przez kleszcza jest przeważnie las i łąka. Zachorowaniu na boreliozę ulegają głównie rolnicy, pracownicy leśni, osoby mieszkające w sąsiedztwie lasu, jak również podczas spacerów w lesie. Nie ma dostępnej profilaktyki w postaci szczepionki. Jedynymi metodami zapobiegania boreliozie jest unikanie kontaktu z kleszczem, poprzez zastosowanie odpowiedniej odzieży podczas pobytu w lesie i innych miejscach bytowania kleszczy, używanie chemicznych środków odstraszających kleszcze, jak również przeglądanie odzieży i ciała po powrocie do domu.

Kod ICD-10	Jednostka Chorobowa	2020r.		2021r.		2022r.		2023r.	
		zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.	zach.	zap.
A 69.2	Borelioza w tym na Neuroboreliozę	7	15,84	1	2,29	10	23,19	31	72,28
G 01		-	-	-	-	-	-	-	-

Wyk. Nr 8 Zachorowania na boreliozę w tym na neuroboreliozę w powiecie nowomiejskim w latach 2020 - 2023

2. Realizacja szczepień ochronnych

Zapewnienie ochrony przed chorobami zakaźnymi i profilaktyka przy pomocy szczepień ochronnych są jednymi z najistotniejszych zagadnień zdrowia publicznego. Szczepienia ochronne mają za zadanie zapobiegać zachorowaniom na choroby zakaźne, jak również kształtować odporność całej populacji, zapewniając ochronę także tym osobom, które ze względu na zdrowotne przeciwwskazania nie mogły zostać zaszczepione. Dla większości chorób przyjmuje się, że odporność populacyjną osiąga się przy zaszczepieniu co najmniej ok. 95% populacji. Należy pamiętać, że odmowa zaszczepienia dziecka jest decyzją skutkującą nie tylko na zdrowie tego dziecka, ale także na odporność całej populacji. Jeśli spadek liczby zaszczepionych w populacji będzie się pogłębiał do poziomu 80-85%, dojdzie do powrotu chorób, które dotychczas były skutecznie zwalczane poprzez szczepienia a nawet istniała nadzieja na ich wyeliminowanie.

W celu podniesienia poziomu wiedzy w zakresie zapobiegania chorobom zakaźnym m. in. na drodze szczepień ochronnych Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim prowadzi działania edukacyjne poprzez:

- szkolenia: w roku ubiegłym odbyły się 2 szkolenia dla personelu medycznego o tematyce szczepień ochronnych oraz prelekcja z okazji europejskiego tygodnia szczepień pt. "Warto się szczepić" w Zespole Szkół im. C. K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim, którego odbiorcami byli uczniowie i nauczyciele.
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- upowszechnianie informacji na stronie internetowej w serwisie gov.pl oraz w mediach społecznościowych. W 2023 roku udostępniono 26 postów edukacyjnych na temat szczepień w serwisie Facebook.

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi w powiecie nowomiejskim w 2023 r. prowadzony był w stosunku do 9413 dzieci i młodzieży w rocznikach od 2004 do 2023.

Realizacja programu szczepień ochronnych prowadzona była w 10 podmiotach, w tym:

- ✓ w 9 punktach szczepień lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej,
- ✓ w oddziale noworodkowym, ambulatorium i poradni chirurgicznej Szpitala Powiatowego w Nowym Mieście Lubawskim

W 2023 roku w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) pracownik powiatowej stacji rozdysponował 7583 preparatów szczepionkowych. Przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych w zakresie realizacji i wykonawstwa szczepień ochronnych.

W trakcie wykonywania czynności kontrolnych w placówkach podlegających nadzorowi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Mieście Lubawskim zwracano szczególną uwagę na:

- a) ocenę realizacji szczepień ochronnych wykonanych w 2023 r zgodnie z PSO oraz „Terminarzem Szczepień”,
- b) podanie preparatów szczepionkowych zgodnie z terminem ważności,
- c) stan szczepionek w Punkcie Szczepień (stan opakowań, daty ważności preparatów przechowywanych w urządzeniach chłodniczych),
- d) sposób prowadzenia rejestrów osób przybyłych i wypisanych z placówek,
- e) prawidłową gospodarkę szczepionkami,
- f) zachowanie warunków łańcucha chłodniczego,
- g) wyposażenie gabinetów zabiegowych w urządzenia chłodnicze służące do przechowywania tylko preparatów szczepionkowych oraz stan sanitarno-techniczny,
- h) prawidłowe wykonywanie sprawozdań kwartalnych i rocznych,

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień.

W 2023 r. osiągnięto dobry poziom realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. Na osiągnięte wyniki ma wpływ duża świadomość personelu medycznego, który systematycznie podnosi swoją wiedzę w tym zakresie oraz właściwy nadzór Inspekcji Sanitarnej, a także dbałość rodziców o zdrowie dzieci.

1. Szczepienia obowiązkowe

Wykonanie szczepień ochronnych dla których wymagany jest odpowiedni procent zaszczepienia w celu ochrony populacji w rocznikach przedstawia się następująco:

- a) Obowiązek 55% wykonania szczepień – zależność od miesiąca urodzenia się dziecka:

Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wskaźnik %
2023	p/ Błonicy , tężcowi , krztuścowi , polio	51,1
2022	p/ Błonicy , tężcowi , krztuścowi , polio	62,3
2023	p/ WZW typu B	44,4
2023	przeciw/Haemophilus influenzae	51,1
2022	przeciw/Haemophilus influenzae	62,3
2023	przeciw Streptococcus pneumoniae	65,8
2022	przeciw Streptococcus pneumoniae	92,9

b) Obowiązek 95 % wykonania szczepień wynosi :

Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wskaźnik %
2022	Odra, świnka, różyczka	93,3

c) Obowiązek 100% wykonania szczepień :

Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wskaźnik %
2023	p/Gruźlicy	98,9
2018	p/ Błonicy , tężcowi , krztuścowi , polio w 6 roku życia	95,0
2010	p/ Błonicy, tężcowi , krztuścowi w 14 roku życia	95,4
2005	p/ Błonicy, tężcowi w 19 roku życia	98,5
2018	Odra , świnka , różyczka w 6 roku życia	94,6

W 2023 r. z powodu przeciwwskazań lekarskich nie zaszczepiono dziesięcioro dzieci. Osoby te zwolnione są całkowicie ze szczepień ze względu na stan zdrowia tj. chorujące na nowotwór, padaczkę, mózgowie porażenie dziecięce, stwardnienie guzowate, mukowiscydozę, idiopatyczne zapalenie stawów. Liczba dzieci czasowo odsuniętych od szczepień ze względu na sezonowe infekcje wynosi 58.

Placówki lecznicze POZ zgłosiły 7 nowych przypadków uchylania się rodziców bądź opiekunów od obowiązku przeprowadzenia szczepień ochronnych u dzieci. W wyniku podjętych działań przez PSSE i punkty szczepień, u 11 dzieci zostały uzupełnione zaległe szczepienia ochronne. Liczba dzieci nie zaszczepionych z powodu braku zgody rodziców bądź opiekunów na przeprowadzenie szczepień: ogółem : 39.

W przypadkach długotrwałego uchylania się od szczepień, wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przekazywane są do Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie.

2. Szczepienia zalecane

W 2023 roku szczepieniami zalecanymi zaszczepiono 1514 osób. Wzrost odnotowano w zaszczepieniu p/grypie, p/pneumokokom, oraz p/zakażeniom wirusem brodawczaka ludzkiego.

Tabele przedstawiają liczbę zaszczepionych szczepionkami zalecanymi w 2022 i 2023 r.

Szczepienie	p/grypie		p/WZW B		p/WZW A		p/Ospie wietrznej	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Liczba osób szczepionych	868	1043	58	36	4	20	30	38

Szczepienie	p//pneumokokom		p/kleszczowemu zapaleniu mózgu		p/wirusowi brodawczaka ludzkiego		p/ meningokokom	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Liczba osób szczepionych	20	40	105	81	26	48 *	101	109

* z wyłączeniem osób zaszczepionych w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV

Szczepienia przeciwko HPV

W 2023 roku dostępne były dwie możliwości skorzystania z bezpłatnych szczepień przeciw HPV:

- W ramach Powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV, który obejmuje szczepienia dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat (w ubiegłym roku były to roczniki 2010 i 2011). Szczepienia mają charakter zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek został objęty od 1 czerwca 2023 r. finansowaniem ministra właściwego do spraw zdrowia,
- Dzieci w wieku >9 lat i <18 lat, które z racji wieku nie kwalifikowały się do powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV, mogły skorzystać z bezpłatnej szczepionki Cervarix, dostępnej w ramach refundacji w aptece.

W powiecie nowomiejskim do powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV przystąpiło aż 7 punktów szczepień. Dystrybucja szczepionek odbywała się za pośrednictwem PSSE. W 2023 rozdysponowano 470 dawek szczepionki Gardasil 9 oraz 125 dawek szczepionki Cervarix. Uprawnionych do szczepień było 1107 dzieci w wieku 12

i 13 lat. Podano 491 pierwszych dawek co stanowi 44 % dzieci z roczników objętych programem.

Wnioski

Dążąc do poprawy sytuacji epidemiologicznej w powiecie wskazane jest dalsze informowanie oraz zachęcanie społeczeństwa do uodpornienia czynnego.

Niezwykle istotna jest promocja szczepień ochronnych oraz budowanie długofalowego zaufania do szczepień gdyż ich realizacja leży w szeroko pojętym interesie społecznym.

3. Stan sanitarny podmiotów leczniczych oraz indywidualnych praktyk lekarskich

Pod nadzorem pionu epidemiologii Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu nowomiejskiego w 2023 r. znajdowały się 62 podmioty w tym:

- 1 szpital
- 1 oddział szpitalny,
- 6 wiejskich przychodni,
- 3 miejskie przychodnie,
- 8 poradni specjalistycznych,
- 29 indywidualnych praktyk lekarskich, w tym 15 zabiegowych (13 - indywidualnych praktyk lekarzy dentyków, 2-indywidualne praktyki lekarzy ginekologów)
- 14 innych podmiotów leczniczych świadczący usługi medyczne (5 punktów poboru materiału do badań laboratoryjnych, 2 podmioty świadczące usługi pielęgniarские w domu pacjenta, 7 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach).

W 2023 r. przeprowadzono 34 kontrole sanitarne w podmiotach leczniczych w tym 33 kontrole kompleksowe oraz 1 kontrolę sprawdzającą.

Stan sanitarno-techniczny placówek medycznych należy określić jako dobry. Duża część placówek jest wyremontowana, spełnia stawiane wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U z 2022 r., poz. 402). Dzięki systematycznemu i stopniowemu wyposażaniu placówek służby zdrowia w sprzęt medyczny oraz przeprowadzaniu remontów i modernizacji ulegała poprawie jakość świadczonych usług.

W wyniku działań kontrolnych w dwóch placówkach stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stanu higieniczno-sanitarnego.

Nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli jednej z przychodni POZ dotyczyły uszkodzonej posadzki podłogowej oraz tapicerek foteli, które były popękane lub wykonane z materiału uniemożliwiającego ich mycie i dezynfekcję. Wydano decyzję administracyjną na zapewnienie poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektu. Termin usunięcia nieprawidłowości związanych z uszkodzoną posadzką ustalono na 31.12.2024 r., natomiast

fotele biurowe wykonane z materiałów umożliwiającą ich mycie i dezynfekcję należało zapewnić do 31.10.2023 r. (w/w pkt. decyzji został wykonany w terminie).

W jednej z indywidualnych praktyk lekarskich stwierdzono nieprawidłowości higieniczno- sanitarne związane z nie utrzymaniem bieżącej czystości i porządku. W wyniku powyższego nałożono mandat karny na kwotę 200 zł. Uchybienia zostały usunięte w krótkim terminie, jeszcze przed wydaniem decyzji administracyjnej.

W mocy pozostają decyzje administracyjne wydane na Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim w zakresie dostosowania pomieszczeń i niektórych komórek obiektu do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia.

Decyzje dot. w/w podmiotu wydane zostały w latach ubiegłych. Z przyczyn finansowych i lokalowych podmiotu nie zostały zrealizowane we wskazanych terminach w związku z tym podmiot wnioskował o ich zmianę. W 2023 roku na Szpital Powiatowy wydano 2 decyzje zmieniające. Nowe terminy wykonania zaleceń dotyczyły następujących uchybień: braku płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością w brudowniku na oddziale ginekologiczno-położniczym rooming-in, zapewnienia na oddziale dziecięcym pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla rodziców lub opiekunów dziecka wyposażonego w natrysk, zapewnienia łóżek w oddziale dziecięcym w odcinku dzieci młodszych w zespołach wyposażonych w służę umywalkowo-fartuchową i punkt pielęgniarski, zapewnienia w zespole porodowym służu umywalkowo-fartuchowej, przez którą wchodzi do sali porodowej personel medyczny- nowy termin wykonania zaleceń upływa 31.12.2024 r. W mocy pozostaje decyzja dotycząca braku rezerwowego źródła zaopatrzenia szpitala w wodę, które zapewni co najmniej jej 12 godzinny zapas- termin wykonania zalecenia upływa 31.12.2024 r.

W mocy pozostaje również decyzja z 2022 r. nałożona na podmiot leczniczy POZ. Obowiązki nałożone w w/w decyzji dotyczyły doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchni ścian, połączeń ścian z sufitem oraz powierzchni malarskich sufitów. Decyzją zmieniającą ustalono termin do końca 2023 r. jednak z powodu braku wywiązania się z umowy przez wykonawcę wszelkie prace remontowe i naprawcze zostały przesunięte. Na wniosek strony decyzję przedłużono do końca 2024 r.

Placówki medyczne tj. podmioty lecznicze oraz indywidualne praktyki lekarskie nadzorowane były w zakresie oceny stanu sanitarno- higienicznego, technicznego, czystości bieżącej oraz przestrzegania procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób

zakaźnych dotyczących prawidłowego wykonywania procesów dekontaminacji sprzętu medycznego, urządzeń oraz dezynfekcji pomieszczeń, higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, postępowania z brudną i czystą bielizną, oraz odzieżą ochronną i roboczą, postępowania z odpadami medycznymi, postępowania po ekspozycyjnego, postępowania z narzędziami wielokrotnego użytku.

Podczas czynności kontrolnych prowadzonych w obiektach sprawdzono m.in. czy pracownicy zostali przeszkoleni w zakresie znajomości procedur oraz czy zachowują prawidłowe zasady aseptyki w trakcie wykonywania czynności przy pacjentach. Sprawdzano czy stanowiska do mycia rąk są prawidłowo wyposażone czy prawidłowo postępuje się ze sprzętem znajdującym się przy stanowisku do mycia rąk. Dokonano oceny selektywnego zbierania odpadów medycznych (warunki transportu wewnętrznego, magazynowania, odbioru, stosowania kodów, opakowań, podziału odpadów, oznakowania, dokumentowanie działań). Sprawowano nadzór nad zakresem i technologią sprzątnia pomieszczeń (pomieszczenia zabiegowe, gabinety lekarskie, pomieszczenia ogólnodostępne, itp.), wyposażenie pomieszczeń porządkowych w sprzęt do sprzątnia, czy jest dostosowany do specyfiki zakładu, rodzaju oraz liczby pomieszczeń. W trakcie kontroli nie stwierdzono uchybień w w/w zakresie.

Szczególną uwagę podczas czynności kontrolnych prowadzonych w Szpitalu Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim oraz Prywatnym Oddziale Chirurgicznym z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie poświęcano sprawdzeniu przestrzegania procedur sanitarno-higienicznych zapobiegających zakażeniom i postępowania w przypadku podejrzenia/stwierdzenia zakażeń wymagających izolacji, w tym patogenami alarmowymi opornymi na antybiotyki. Nie stwierdzono uchybień w w/w zakresie.

W ramach kontroli zakażeń szpitalnych w 2023 r. kontynuowana była współpraca z zespołami ds. kontroli zakażeń przy monitorowaniu patogenów alarmowych oraz doskonaleniu działań przeciwepidemicznych z w/w placówkami. Podmioty przesłały raport roczny o występowaniu patogenów alarmowych oraz ognisk epidemicznych za rok ubiegły.

W roku 2023 w niektórych placówkach dokonano modernizacji i wyposażono je w nowy sprzęt medyczny m.in.:

- W Szpitalu Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim sp. z o.o. ul. Mickiewicza 10 przeprowadzono malowanie i drobne remonty laboratorium szpitalnego oraz remont schodów zewnętrznych (zmiana płytek przy wejściu do laboratorium oraz przy wejściu do

budynku nr 2). Przeprowadzono remonty malarskie w holu oddziału ginekologiczno-położniczego - rooming- in, korytarza oraz sal chorych na odcinku B w oddziale chorób wewnętrznych, holu ambulatorium, archiwum szpitalnego. Dokonano naprawy płytek podłogowych na holu przy bloku operacyjnym. W budynku poradni specjalistycznych usunięto usterki w kominach wentylacyjnych.

Zakupiony został system identyfikacji nerwów w chirurgii endokrynologicznej, elektrokardiograf, 2 rejestratory holterowskie. W 2023 r. został zakupiony Tomograf komputerowy współfinansowany z RPO (wkład własny 15%).

- W Prywatnym Oddziale Chirurgicznym z Poradniami Specjalistycznymi „Medicus” w Mszanowie przeprowadzono remont malarski. Zakupiono tor wizyjny do endoskopii i kozetkę zabiegową.
- W Przychodni Nordicmed Prosta Spółka Akcyjna w Biskupcu zakupiono przenośny analizator do szybkiej diagnostyki ilościowej (wieloparametrowe CPR) Model RL-A2000.
- W Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Grodzicznie zakupiono 2 aparaty do elektroterapii, sonoterapii, laseroterapii, magnetoterapii i terapii skojarzeniowej, 2 aparaty do elektroterapii, sonoterapii, terapii skojarzeniowej z głowicą do sonoterapii, aparat do laseroterapii z sondą prysznicową, urządzenie do mechanicznego drenażu limfatycznego, 3 stoły rehabilitacyjne z elektryczną regulacją wysokości, lampę Sollux Statywną, zestaw do ćwiczeń w podwieszeniu, spirometr, Holter ciśnieniowy, Holter EKG, przenośną pętlę indukcyjną dla osób niedosłyszących, cyfrowy stetoskop elektryczny, fotel biurowy.
- W Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Mrocznie zakupiono 2 przenośne pętle indukcyjne dla osób niedosłyszących.
- W Gminnym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Zdrowia w Tereszewie 19 – dokonano modernizacji elewacji budynku WOZ oraz renowacji kominów na budynku. Zakupiono nowy spirometr.
- W Gminnym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kurzętniku ul. Łąkowa 10 zakupiono zewnętrzną zabudowę agregatu klimatyzatora, 2 klimatyzatory (do głównego holu przychodni, oraz gabinetu ginekologicznego), biofeedback — system rehabilitacji funkcjonalnej, ciśnieniomierz elektroniczny, komorę hiperbaryczną, laser okulistyczny, szynę rehabilitacyjną, aparat do elektroterapii, szafkę kartotekową. Rozbudowano oprogramowanie medyczne KS-SOMED.

- W Gminnym Samodzielnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Poradni Stomatologicznej mieszczącej się przy ul. Szkolnej 21 w Marzęcicach zakupiono nową zabudowę meblową
- W NZOZ „Przychodnia nr 1” przy ul. Mickiewicza 11 B w Nowym Mieście Lubawskim przeprowadzono remont malarski 3 gabinetów lekarskich, dodatkowo utworzony został nowy gabinet lekarski, wyposażony w kozetkę lekarską, przewijak dla dzieci, biurko, szafę, stolik oraz fotel dla lekarza i krzesło dla pacjenta. Zakupiono również wagę dla niemowląt, aparat do mierzenia ciśnienia dla dzieci i dorosłych, termometr, otoskop oraz pulsometr. Zakupiono także fotele biurowe do gabinetu szczepień, gabinetu diagnostyczno- zabiegowego oraz dwóch gabinetów lekarskich.
- W Przychodni „Anmed” zlokalizowanej przy ul. Targowej 28 w Nowym Mieście Lubawskim zakupiono nowe urządzenie chłodnicze do przechowywania szczepionek.
- w Prywatnym Gabinetecie Stomatologicznym Pana Oskara Gołygowskiego ul. Działyńskich 17 B, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie - przeprowadzono remont malarski pomieszczeń socjalnych oraz poczekalni dla pacjentów.
- W Prywatnym Gabinetecie Stomatologicznym Pana Janusza Dembka mieszczącego się przy ul. Akacjowej 5A w Nowym Mieście Lubawskim zakupiono Woodpecker Endo Radar Plus W3- PRO.
- W Prywatnej Praktyce Dentystycznej Pana Tomasza Dembka mieszczącego się przy ul. Akacjowej 5A w Nowym Mieście Lubawskim zakupiono Obturation Fi-G Fi-P Woodpecker System do wypełniania kanałów i kondensacji gutta perchy, Fi-P Fi-G Pluger i Obturator - System do wypełniania kanałów.
- w Prywatnym Gabinetecie Stomatologicznym Pani Katarzyny Żurańskiej-Szałkowskiej ul. Grunwaldzka 15 13-306 Kurzętnik – zakupiono urządzenie do profesjonalnej higienizacji jamy ustnej: ProPower Combi LED.
- w Prywatnej Praktyce Stomatologicznej Pani Katarzyny Noga-Orzechowskiej ul. Narutowicza 8 13-300 Nowe Miasto Lubawskie przeprowadzono remont malarski gabinetu, poczekalni, pomieszczeń higieniczno- sanitarnych, brudownika i wiatrołapu, wymieniona została posadzka w gabinecie. Dodatkowo zakupiony został unit stomatologiczny oraz asystor.
- W Poradni Stomatologicznej Pani Marty Witkowskiej i Danuty Witkowskiej Spółka Jawna mieszczącej się przy ul. Mickiewicza 10, 13-300 Nowe Miasto Lubawskie – przeprowadzono remont malarski.

- W NZOZ Centrum Stomatologii Sp. z o.o. ul. Grunwaldzka 3 13-300 Nowe Miasto Lubawskim przeprowadzono remont malarski gabinetu 104, zakupiono fizjodyspensor oraz urządzenie do oceny stabilności implantów.
- W Niepublicznym Zakładzie Opieki Paliatywnej „Światło” ul. Grunwaldzka 2/4 w Nowym Mieście Lubawskim zakupiono 2 koncentratory tlenu „VACO TLEN 90” oraz 2 koncentratory tlenu „TOKYO 3N”.
- W Prywatnym Gabinetecie Stomatologicznym J. Bielicki mieszczącym się przy ul. Tysiąclecia 1/32 w Nowym Mieście Lubawskim przeprowadzono remont malarski oraz wymieniono oświetlenie w pomieszczeniu gabinetu stomatologicznego.
- W Gabinetecie Okulistycznym Pani Wiesławy Bielickiej mieszczącym się przy ul. Tysiąclecia 1/32 w Nowym Mieście Lubawskim przeprowadzono remont malarski pomieszczenia gabinetu okulistycznego.

Na podstawie prowadzonego nadzoru należy stwierdzić, iż kierownicy podmiotów leczniczych przejawiają ogromną dbałość w zakresie zapewnienia jak najlepszego stanu higienicznego. Bieżące naprawy odbywają się sukcesywnie i w krótkim czasie. Znacznie podniósł się standard obiektów i dostosowanie pomieszczeń do obowiązujących przepisów prawnych.

b. Higiena Komunalna

1. Działalność kontrolno – represyjna

Na dzień 31 XII 2023 r., w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 229 obiektów użyteczności publicznej. W trakcie roku sprawozdawczego przeprowadzono łącznie 159 kontroli, pobrano do badań laboratoryjnych 93 próbki (woda do spożycia i ciepła woda) w trakcie poboru próbek wody przeprowadzono 93 oznaczeń fizycznych temperatury wody i 9 oznaczeń chemicznych na obecność chloru wolnego.

W związku ze sprawowanym nadzorem wydano łącznie 102 decyzje administracyjne w tym:

- 13 decyzji na niewłaściwym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym,
- 5 decyzji umarzających postępowanie wszczęte wobec niewłaściwego stanu sanitarnego,
- 4 decyzje zmieniające postępowanie wszczęte wobec niewłaściwego stanu sanitarnego,
- 12 decyzji na poprawę jakości wody,
- 2 decyzji umarzających postępowanie dotyczące poprawy jakości wody,
- 12 decyzji wygaszających dot. jakości wody,
- 6 decyzje zmieniające dotyczące poprawy jakości wody,
- 1 decyzja uchylająca dotycząca urządzeń wodnych,
- 3 decyzje ocena higieniczna materiałów użytych w procesach uzdatniania wody,
- 44 decyzje zezwalające na ekshumacje.

Wydano 32 decyzji płatniczych (13 decyzji za kwestionowane wyniki wody, 19 decyzje na obiekty użyteczności publicznej).

Wydano 5 postanowień (na przewóz zwłok z zagranicy).

Nałożono 2 mandatów na kwotę 700 zł.

2. Realizacja planu kontroli

Obiekty	Kontrole zaplanowane	Kontrole wykonane
Obiekty użyteczności publicznej, ekshumacje, imprezy masowe, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli MWdK	57	82
Urządzenia wodne	17	17
Kontrole jakości wody do spożycia (+ bakterie z rodzaju Legionella)	50	60
Próbki wody do spożycia (+ bakterie z rodzaju Legionella)	87	93

3. Bezpieczeństwo zdrowotne wody

Pod nadzorem znajduje się **17** wodociągów w tym :

Wodociągi publiczne - **15**

Wodociągi o produkcji wody 101 – 1000 m³/dobę - **14**

- WP Biskupiec, WP Łąkorek, WP Szwarcenowo gm. Biskupiec,
- WP Grodziczno , WP Mroczno gm. Grodziczno ,
- WP Kurzętnik, WP Tereszewo, WP Marzęcice, WP Brzozie Lubawskie gm. Kurzętnik,
- WP Mszanowo ,WP Nawra, WP Skarlin , WP Tylice ,WP Gwiżdżyny gm. Nowe Miasto Lubawskie

Wodociąg o produkcji wody 1001-10000 m³/dobę - **1**

- Wodociąg Publiczny Nowe Miasto Lubawskie

Wodociągi z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej - **2**

- Ośrodek Wypoczynkowy Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie ,
- Ośrodek Wypoczynkowy Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych Usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie.

Rozbudowa sieci wodociągowej

Teren powiatu nowomiejskiego jest prawie 100% zwodociągowany. Na koniec 2023 r. długość sieci wodociągowej wyniosła ok. 1027 km i w porównaniu do poprzedniego roku wzrosła o ok. 2,8 km, na terenie gminy wiejskiej Nowe Miasto Lubawskie (0,8 km), gm. Biskupiec (2,0 km).

Liczba mieszkańców powiatu zaopatrywanych w wodę z w/w wodociągów wynosiła w roku 2023 – 42521 osób.

Jakość wody do spożycia w nadzorowanych wodociągach

W 2023 roku stwierdzono niezgodny z wymaganiami mikrobiologiczny skład wody w 3 wodociągach publicznych tj. Wodociąg Publiczny Mszanowo, Wodociągu Publicznym Nawra, Wodociągu Publicznym Łąkorek (okres modernizacji stacji uzdatniania wody) oraz w 2 wodociągach lokalnych.

Ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych stwierdzono natomiast w 9 wodociągach publicznych i 1 wodociągu lokalnym.

Tabela nr 1. Czasowe przekroczenia wartości parametrycznych jakości wody.

Tabela nr 2. Charakterystyka wodociągów na terenie powiatu oraz nadzór nad jakością wody do spożycia sprawowany przez Powiatową Stację (stan na 31.12.2023 r.).

Tab. 1. Przekroczenia dopuszczalnych wartości mikrobiologicznych i fizykochemicznych jakości wody w 2023 r.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Łąkorek	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - >300jtk/1ml <i>norma: <100 jtk / 1ml w wodzie wprowadzanej do sieci, < 200 jtk/1ml w kranie u konsumenta</i>		16.01.2023 r.	3.02.2023 r.	18 dni	2984 osób, odbiorów wody. Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 289 jtk/1ml ->300jtk/1ml		21.02.2023 r.	21.03.2023 r.	28 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - 195jtk/1ml (SUW)		27.03.2023 r.	04.04.2023 r.	8 dni	Nie wydano komunikatu dla odbiorów, z uwagi na prawidłową wartość ww. parametru na sieci.
	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - >300jtk/1ml (SUW)		24.05.2023 r.	05.06.2023 r.	12 dni	Nie wydano komunikatu dla odbiorów, z uwagi na prawidłową wartość ww. parametru na sieci.
	Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C - >300jtk/1ml		18.07.2023 r.	04.08.2023 r.	17 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
		mętność - 5,5 NTU, <i>norma : ≤ 1 NTU</i> mangan -160 µg/l, <i>norma : ≤ 50 µg/l</i> żelazo - 990 µg/l, <i>norma : ≤ 200 µg/l</i> jon amonowy - 0,71 mg/l, <i>norma : ≤ 0,50 mg/l</i>		2.01.2023 r.	04.08.2023 r.	207 dni

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Mszanowo	bakterie grupy coli - 2 jtk/100ml <i>norma: 0 jtk/100ml, 1-9 jtk/100m (woda warunkowo przydatna do spożycia), >10 jtk/100ml (brak przydatności wody do pożycia)</i>		17.01.2023 r.	26.01.2023 r.	9 dni	2589 osób, odbiorów wody. Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
		mangan -58,4 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i>	28.03.2023 r.	13.04.2023 r.	16 dni	Woda przydatna do spożycia.
		mangan - 107 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i> żelazo - 1379 µg/l <i>norma : ≤ 200 µg/l</i> mętność - 7,4 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i> barwa - 25 mg/l Pt <i>norma : ≤ 15 mg/l Pt</i>	19.09.2023 r.	5.10.2023 r.	16 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Nawra	enterokoki kałowe - 4jtk/100ml <i>norma: 0 jtk/100ml</i>		19.09.2023 r.	25.09.2023 r.	6 dni (2 dni)	570 osób, odbiorów wody. Brak przydatności wody do spożycia. Komunikat dla odbiorów wody o braku przydatności wody do spożycia.
		mangan – 66,7 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i>	28.03.2023 r.	13.04.2023 r.	16 dni	Woda przydatna do spożycia.
		mangan - 59 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i>	19.09.2023 r.	5.10.2023 r.	16 dni	Woda przydatna do spożycia.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
WP Tylice		mangan - 63 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i>	19.09.2023 r.	28.09.2023 r.	9 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Gwiździny		Zapach – nieakceptowalny (chlor)	29.09.2023 r.	5.10.2023 r.	6 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Nowe Miasto Lubawskie		mętność – 1,11 – 1,29 NTU, <i>norma : ≤ 1 NTU</i>	20.06.2023 r.	28.06.2023 r.	8 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Biskupiec		mangan - 100 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i>	27.03.2023 r.	25.04.2023 r.	29 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Tereszewo		mętność – 3,24 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i> mangan - 60 µg/l <i>norma : ≤ 50 µg/l</i> żelazo - 225 µg/l <i>norma : ≤ 200 µg/l</i>	12.06.2023 r.	04.07.2023 r.	22 dni	Woda przydatna do spożycia.
		mętność – 3,74 – 3,90 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i>	24.10.2023 r.	20.11.2023 r.	27 dni	Woda przydatna do spożycia.
WP Marzęcice		mętność – 3,2 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i> żelazo - 283 µg/l <i>norma : ≤ 200 µg/l</i>	12.06.2023 r.	04.07.2023 r.	22 dni	Woda przydatna do spożycia.

Nazwa Wodociągu	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych jakości wody	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów fizykochemicznych jakości wody	Data poboru kwestionowanej próbki wody	Data uzyskania prawidłowej jakości wody	Czas trwania przekroczenia	Uwagi
Wodociąg lokalnym Ośrodka Wypoczynkowego Stowarzyszenia Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie	bakterie grupy coli - 8 jtk/100ml		24.04.2023 r.	-	28 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu. Kolejne badania wykazały bakterie grupy coli w ilości 60 jtk/100ml – brak przydatności wody do spożycia. Wydano komunikat o braku przydatności wody do spożycia.
	bakterie grupy coli - 60 jtk/100ml		22.05.2023 r.	01.06.2023 r.	10 dni	
	bakterie grupy coli - 2 NPL/100ml <i>norma: 0 jtk/100ml, 1-9 jtk/100m (woda warunkowo przydatna do spożycia), >10 jtk/100ml (brak przydatności wody do pożycia)</i>		11.07.2023 r.	4.08.2023 r.	24 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.
		mętność - 1,2 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i> żelazo - 240 µg/l <i>norma : ≤ 200 µg/l</i> barwa - 35 mg/l Pt <i>norma : ≤ 15 mg/l Pt</i> mętność - 1,2 NTU <i>norma : ≤ 1 NTU</i>	24.04.2023 r. 24.04.2023 r. 11.07.2023 r. 11.07.2023 r.	26.05.2023 r. 26.06.2023 r. 16.08.2023 r. 05.09.2023 r.	32 dni 62 dni 36 dni 56 dni	Woda przydatna do spożycia. Woda przydatna do spożycia. Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia.
Wodociąg lokalnym Ośrodka Wypoczynkowego CEDROB	bakterie grupy coli - 5 NPL/100ml		20.06.2023 r.	29.06.2023 r.	9 dni	Woda warunkowo przydatna do spożycia. Komunikat - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu.

Tab. 2. Charakterystyka wodociągów na terenie powiatu (stan na 31.12.2023 r.).

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody - głębokość studni	Materiał z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2023 r w m ³ /dobę	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2023 r.
Nowe Miasto Lubawskie	3 studnie (nr 2 - 90m, nr 3 - 60 m, nr 4 – 91,3m)	PCV, Żeliwo Azbesto-Cement	Nowe Miasto Lubawskie	1672,0	przydatna
Kurzętnik	3 studnie (nr 1- 45 m, nr 2-133 m, nr 3 - 128 m	PCV	Kurzętnik, 50% Lipowiec	523,0	przydatna
Marzęcice	3 studnie (nr1- 34 m, nr2 – 33m, nr 3 - 114,5 m)	PCV	Marzęcice, Kamionka, Mikołajki, Wawrowice	245,0	przydatna
Brzozie Lubawskie	2 studnie (nr 1 -112,5 m, nr 2 – 121 m)	PCV	Brzozie Lubawskie, Bratuszewo, Sugajenko, Krzemieniewo, Nielbark	349,0	przydatna
Tereszewo	1 studnia (nr 1- 97 m)	PCV	Tereszewo, Szafarnia, Tomaszewo, Otręba, Małe Bałówki, Wielkie Bałówki, Kąciki, 50% Lipowiec	420,0	przydatna
Grodziczno	2 studnie (nr 1- 163 m, nr 3-166 m)	PCV	Grodziczno, Nowe Grodziczno, Rynek, Trzcina, Ostaszewo, Białobłoty, Zwiniarz, Świniarc, Montowo, Katlewo, Zajęczkowo, Linowiec, Kuligi, Lorki, Jakubkowo	649,0	przydatna
Mroczo	2 studnie (nr 1- 120 m, nr 2 -50,3 m)	PCV	Mroczo, Mroczenko, Boleszyn, Kowaliki, Słup	409,0	przydatna
Biskupiec	2 studnie (nr 1-39 m, Nr 2 -35 m)	PCV	Biskupiec, Fitowo, Piotrowice, Piotrowice Małe, Słupnica, Podlasek, Mały Podlasek Wielka Tymawa, Osówko, Bielice	796,0	przydatna
Szwarcenowo	2 studnie (nr 2- 47 m, nr 3-48m)	PCV	Szwarcenowo, Krotoszyny, Wonna, Wielka Wólka, Czachówki	320,0	przydatna
Łąkorek	2 studnie (nr 3 -39.5 m,nr4 - 39 m)	PCV	Łąkorek, Łąkorek, Lipinki, Sumin, Mierzyn, Gaj, Rywałdzik, Wardędowo, Sędzice, Babalice, Ostrowite, Osetno	724,0	przydatna

Wodociąg publiczny	Ujęcia wody - głębokość studni	Materiał z którego jest wykonana sieć wodociągowa	Miejscowości zaopatrywane przez wodociąg publiczny	Produkcja wody w 2023 r w m ³ /dobę	Przydatność wody do spożycia przez ludzi stan na 31.12.2023 r.
Tylice	1 studnia (nr 1 -142 m)	PCV, Azbesto-Cement	Tylice, Pacóltowo 80%	182,2	przydatna
Gwiździny	3 studnie (nr 1-53,5 m, nr 2—52m, nr 3-51 m)	PCV	Gwiździny, Pacóltowo 20%	100,7	przydatna
Nawra	1 studnia (nr 1- 106 m)	PCV	Nawra, Bratian 10%	123,2	przydatna
Skarlin	1 studnia (nr 1- 53 m) 2 studnia (nr 2 – 55m)	PCV, Azbesto-Cement	Skarlin, Lekarty, Jamielnik, Bagno, Radomno, Gryźliny, Nowy Dwór Bratiański	512,1	przydatna
Mszanowo	2 studnie (nr 1- 25,5 m,nr 2-26,5)	PCV	Mszanowo, Bratian 90%, Kaczek, Łąki Bratiański, Pustki, Chrośle,	353,7	przydatna
Partęczyny „Stowarzyszenie Prywatnych Właścicieli Domków Wypoczynkowych usytuowanych nad jeziorem Wielkie Partęczyny”	1 studnia gł. 10 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	13,7	przydatna
Partęczyny „Cedrob”	1 studnia gł. 25 m	-	Ośrodek wypoczynkowy w sezonie letnim	0,3	przydatna

Stan sanitarno – techniczny urządzeń wodnych.

W 2023 roku skontrolowano 15 wodociągów publicznych oraz 2 wodociągi lokalne – wszystkie kontrole wykazały prawidłowy stan sanitarno–techniczny urządzeń wodnych.

W 2023 roku zakończono dwie znaczące dla bezpieczeństwa zdrowotnego wody oraz bezpieczeństwa ciągłości dostaw inwestycje tj. uruchomiono nową stację uzdatniania wody w Nowym Mieście Lubawskim oraz zmodernizowano stację uzdatniania wody w Łąkorcu.

W roku 2023 skontrolowano jakość ciepłej wody w kierunku skażenia bakteriami *Legionella* w obiekcie prowadzących całodobową działalność leczniczą tj. Szpitalu Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim, Domu Pomocy Społecznej w Nowym Grodziecznie oraz Prywatny Oddział Chirurgiczny z Poradniami Specjalistycznymi „MEDICUS” w Mszanowie. W każdym z ww. obiektów zostały wykonane 2 kontrole jakości ciepłej wody (kontrola nadzorowa + kontrola wewnętrzna). W Prywatnym Oddziale Chirurgicznym z Poradniami Specjalistycznymi „MEDICUS” w Mszanowie odnotowano obecność bakterii z rodzaju *Legionella* w ilości świadczącej o średnim skażeniu wody bakteriami *Legionella*. Działania przeprowadzone przez powyższy podmiot doprowadziły do redukcji liczby bakterii z rodzaju *Legionella* w wodzie ciepłej użytkowej w instalacji do wartości świadczących o braku lub znikomym skolonizowaniu instalacji bakteriami z rodzaju *Legionella*, co zostało potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. W pozostałych obiektach nie stwierdzono przekroczeń.

4. Kąpieliska / Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywane do Kąpeli

W 2023 roku na nadzorowanym terenie nie było zgłoszonych Kąpielisk, utworzono natomiast 2 Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywanych do Kąpeli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Cedrob nad jeziorem Wielkie Partęczyny w Tereszewie oraz na terenie harcerskiej Bazy Obozowej w Gaju nad Jeziorem Dębno. W trakcie trwania sezonu kąpielowego przeprowadzono kontrole sanitarne w/w miejsc, która nie wykazała uchybień. Na podstawie wyników badań wody, wydano również pozytywne oceny bieżące jakości wody do kąpeli

5. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Nadzorowane obiekty użyteczności publicznej przedstawia poniższa tabela stan na 31.12.2023 r.

LP	Rodzaj obiektu	Liczba obiektów objętych nadzorem	Liczba skontrolowanych obiektów	Ze złym stanem higienicznym, sanitarnym lub technicznym	Wydane decyzje, mandaty karne
1.	Ustępy publiczne	1	1	0	0
2.	Hotele	2	1	1	1 decyzja
3.	Inne obiekty , w których są świadczone usługi hotelarskie (obiekty hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe, pokoje, agroturystyka)	55	9	1	1 decyzja
4.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, oraz inne zakłady w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług	81	24	10	7 decyzji 2 mandaty karne
5.	Dworce PKS i PKP	2	1	1	2 decyzje
6.	Tereny rekreacyjne (place zabaw, park, tereny zielone., fontanna)	13	2	0	0
7.	Cmentarze, zakłady pogrzebowe	26	5	0	0
8.	Inne obiekty (obiekty użyteczności publicznej typu sportowe, kulturalno-widowiskowe, parkingi, targowisko, stacje paliw, SUW itp.)	35	24	3	2 decyzje
9.	Dom Pomocy Społecznej oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społeczne	3	1	0	0
RAZEM		218	68	16	13 decyzji 2 mandaty karne

6. Priorytety działań w sekcji Higieny komunalnej

- **Obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie, ośrodki wypoczynkowe, agroturystyka, itp.**

Według ewidencji obiektów nadzorowanych na 31 grudnia 2023 r. na terenie powiatu funkcjonowały 2 hotele, 1 hotelik, 9 innych obiektów całorocznych, 2 obiekty noclegowe sezonowe, 5 ośrodków wypoczynkowych sezonowych oraz 38 obiektów agroturystycznych, łącznie 55 obiektów. Kontrolę przeprowadzono w 10 w/w obiektach, podczas których w 2 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości, wydano decyzje administracyjne.

- **Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne**

Na 31 grudnia 2023 r. w ewidencji obiektów nadzorowanych znajdowało się 81 obiektów branży beauty tj. 28 zakładów fryzjerskich, 41 gabinetów kosmetycznych, 1 studio tatuażu, 9 gabinetów odnowy biologicznej, 2 działalności świadczące więcej niż jedną z wymienionych usług. W 2023 r. skontrolowano 24 w/w obiekty. Podczas kontroli w 10 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny tj. w 2 zakładach fryzjerskich, 5 gabinetach kosmetycznych, 1 gabinecie odnowy biologicznej, 1 zakładzie fryzjersko-kosmetycznym oraz 1 zakładzie fryzjersko-solaryjnym. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 7 decyzji administracyjnych. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 700 zł.

W trakcie przeprowadzanych kontroli w ww. obiektach stwierdzono uchybienia w zakresie nieprawidłowego przeprowadzania procesów dekontaminacji narzędzi wielokrotnego użytku tj.: dezynfekcji i sterylizacji, nieprawidłowo zorganizowanego stanowiska sterylizacji gabinetowej, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, braku lub nieprzestrzegania procedur utrzymania czystości i dekontaminacji w obiekcie, regulujących sposób postępowania przy wykonywaniu czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, zasad stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji oraz sposoby przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń. Dodatkowo nieprawidłowości dotyczyły braku odpowiednio wyposażonych stanowisk do mycia i dezynfekcji rąk oraz narzędzi wielokrotnego użytku, niewłaściwego wyposażenia gabinetów, w których często znajdowały się meble oraz wyposażenie trudne do utrzymania w czystości oraz przeprowadzenia zabiegów dezynfekcyjnych.

W trakcie kontroli ww. zakładów szczególną uwagę zwracano na przestrzeganie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w tym: właściwą higienę

rąk, właściwe przeprowadzane procesów dekontaminacji narzędzi wielokrotnego użytku, dekontaminację pomieszczeń, postępowanie z bielizną, z narzędziami, z odpadami niebezpiecznymi i komunalnymi.

- **Dworce PKP i PKS**

W ewidencji obiektów nadzorowanych znajdują się 2 obiekty: dworzec PKS w Nowym Mieście Lubawskim i dworzec PKP w Biskupcu. W 2023 r. przeprowadzono kontrolę dworca PKS podczas której ustalono, że dworcem autobusowym zarządza dwóch właścicieli tj. Kujawsko-Pomorski Transport Samochodowy S.A. Włocławek Oddział w Brodnicy, do którego należą poczekalnia dla podróżujących, kasa biletowa, dyżurka, pomieszczenie socjalne dla kierowców, toaleta dla kierowców oraz pracowników dworca, toalety dla podróżujących osobne dla mężczyzn i dla kobiet, miejsce do przechowywania środków czystości. Drugim zarządcą jest Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie, ta część dworca leży na działkach nr 88/10, 88/22 oraz 158 obręb 5 Nowe Miasto Lubawskie i obejmuje plac manewrowy wraz infrastrukturą techniczną tj. wiaty przystankowe, kosze na śmieci, ławki dla podróżnych, barierki zabezpieczające. Przeprowadzono kontrole sanitarne w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano dwie decyzje administracyjne. Wszystkie zalecenia zostały wykonane w wyznaczonym terminie.

- **Inne obiekty (obiekty użyteczności publicznej typu sportowe, kulturalno-widowiskowe, parkingi, stacje paliw, SUW itp.)**

W ewidencji znajduje się 35 obiektów tej kategorii są to parkingi, stacje paliw, prosektorium, targowiska, gminne centra kultury, SUW z czego w 2023 r. w 24 obiektach przeprowadzono kontrolę. Nieprawidłowości stwierdzono w 3 obiektach, wydano 2 decyzje administracyjne.

- **Jednostki organizacyjne pomocy społecznej**

W ewidencji znajdują się 3 obiekty w tej kategorii tj. Dom Pomocy Społecznej w Grodzicznie, Środowiskowy Dom Samopomocy w Pacółtowiu oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej w Nowym Mieście Lubawskim. Przeprowadzono kontrolę jednego z w/w obiektów, nieprawidłowości nie stwierdzono.

7. Imprezy masowe

W roku 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim wpłynęły 4 wnioski o wydanie opinii dot. wymaganej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, zastrzeżeniach do stanu technicznego obiektu oraz o przewidywanych zagrożeniach związanych z organizacją imprezy masowej. Wydano 4 opinie o organizacji imprez masowych dla „III Festiwalu Smaków” organizowanego na terenie Amfiteatru Biblioteki Ośrodka Kultury przy ul. Rynek 4 w Biskupcu., „Dni Nowego Miasta Lubawskiego 2023” zorganizowanych na stadionie MOSIR przy ul. Jagiellońskiej 20 w Nowym Mieście Lubawskim, „Dożynek Gminnych” zorganizowanych na terenie Amfiteatru Biblioteki Ośrodka Kultury przy ul. Rynek 4 w Biskupcu oraz „Dożynek Gminno-Powiatowych– Mroczno 2023” które odbyły się na terenie kompleksu sportowego w Mrocznie. Wszystkie opinie dotyczyły imprez plenerowych o charakterze artystyczno - rozrywkowym, odbywającym się w okresie letnim. Przeprowadzono dwie kontrole przygotowania w/w obiektów do organizacji imprezy masowej. Uchybień nie stwierdzono. Nie odnotowano skarg/wniosków dla przeprowadzonych imprez masowych.

8. Interwencje

W roku sprawozdawczym do sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło 6 próśb o podjęcie interwencji. Po rozpatrzeniu, 3 sprawy załatwiono we własnym zakresie, 3 spraw przekazano do załatwienia zgodnie z właściwością.

Sprawy załatwione w Powiatowej Stacji dotyczyły:

- Niewłaściwej jakości wody pochodzącej z wodociągu publicznego Szwarcenowo
Prośba o interwencję dotyczyła podwyższonej mętności w wodzie w domu mieszkalnym w Krotoszynach (WP Szwarcenowo). W ramach nadzoru nad jakością wody pobrano 2 próbki do badania (dom mieszkalny w Krotoszynach, punkt zgodności – Publiczne Przedszkole w Krotoszynach). Badania wykazały prawidłową jakość wody w punkcie zgodności oraz ponadnormatywną mętność tj. 3,0 NTU (norma: ≤ 1 NTU) w domu mieszkalnym, przy czym brak zanieczyszczenia mikrobiologicznego w obydwu punktach. Administrator wodociągu wykonał płukanie sieci. Ponownie przeprowadzone badania wykazały prawidłową wartość parametru mętności.

- Obecność chloru w wodzie pochodzącej z WP Skarlin
Prośba o interwencję dotyczyła bezpodstawnego, częstego chlorowania wody z Wodociągu Publicznego Skarlin. Przeprowadzono rozmowę edukacyjną dotyczącą chlorowania wody. Dodatkowo w przeciągu 2 tygodni przeprowadzono niezapowiedzianą wcześniej kontrolę jakości wody pod kątem obecności chloru wolnego. Badania wody nie wykazały nieprawidłowości.
- Zalewanie grobu wodą ze studzienki na Cmentarzu Parafialnym w Nowym Mieście Lubawskim
Prośba o interwencję dotyczyła zalania grobu rodzinnego przez wybijającą wodę z położonej opodal grobu studzienki pod kranem czerpalnym wody. W tym samym dniu administrator poinformował o wywiezieniu wody ze studzienki i zamontowaniu nowego kranu z baterią na nacisk (woda wypływa tylko kilka sekund po uruchomieniu baterii). Podczas kontroli cmentarza Pracownik Stacji dokonał oceny działania nowego systemu. Nie stwierdzono zalewania grobu.

Sprawy przekazane do załatwienia według właściwości – 3

- prośba o interwencję w sprawie zalegających odpadów komunalnych na posesji gminnej w Mrocznie, sprawę przekazano do Urzędu Gminy Grodziczno,
- prośba o interwencję w sprawie podejrzenia pozbywania się w sposób niezgodny z przepisami odpadów komunalnych oraz nieczystości płynnych z tereny nieruchomości zlokalizowanych w obrębie miejscowości Mikołajki, sprawę przekazano do Urzędu Gminy Kurzętnik,
- prośba o interwencję w sprawie uciążliwości jakie generuje obornik składowany w sposób niezgodny z przepisami na posesji znajdującej się w miejscowości Lekarty, sprawę przekazano do Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

9. Współpraca z innymi instytucjami i urzędami.

Udział w posiedzeniu Zarządzania Kryzysowego, na którym poruszono temat : Wzmoczonego nadzoru nad bezpieczeństwem ciągłości dostawy wody do picia o odpowiedniej jakości zdrowotnej.

Udział w posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Nowomiejskiego, na którym omówiono Ocenę bezpieczeństwa sanitarnego miejsc wypoczynku, szczególnie dzieci i młodzieży na terenie powiatu nowomiejskiego.

10. Wnioski

W roku sprawozdawczym w wyniku wydanych decyzji i zaleceń uzyskano poprawę stanu sanitarno – higienicznego w 17 obiektach użyteczności publicznej.

W dalszym ciągu poprawy stanu sanitarno-higienicznego wymagają następujące obiekty użyteczności publicznej: 2 gabinety kosmetyczne, 1 gabinet fryzjersko-kosmetyczny oraz 1 obiekt świadczący usługi noclegowe.

Stan sanitarno–techniczny obiektów ulega sukcesywnej poprawie, a nowo powstałe obiekty w pełni odpowiadają obowiązującym przepisom sanitarnym. W 2023 roku w dalszym ciągu położono nacisk na egzekwowanie poprawności wykonywaniu usług w w/w obiektach, a w szczególności na postępowanie z narzędziami jednorazowego oraz wielorazowego użytku, przeprowadzanie właściwej dezynfekcji i sterylizacji tych narzędzi z uwagi na ryzyko przeniesienia zakażeń i chorób zakaźnych w coraz bardziej rozwijającej się branży beauty.

Nadzór nad bezpieczeństwem ciągłości dostaw wody do picia o odpowiedniej jakości prowadzony był zgodnie z ustalonym harmonogramem oraz wynikał z bieżących potrzeb. Duże znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody oraz ciągłości dostaw miało zakończenie budowy nowej stacji uzdatniania wody w Nowym Mieście Lubawskim oraz modernizacja stacji uzdatniania wody w Łąkorku.

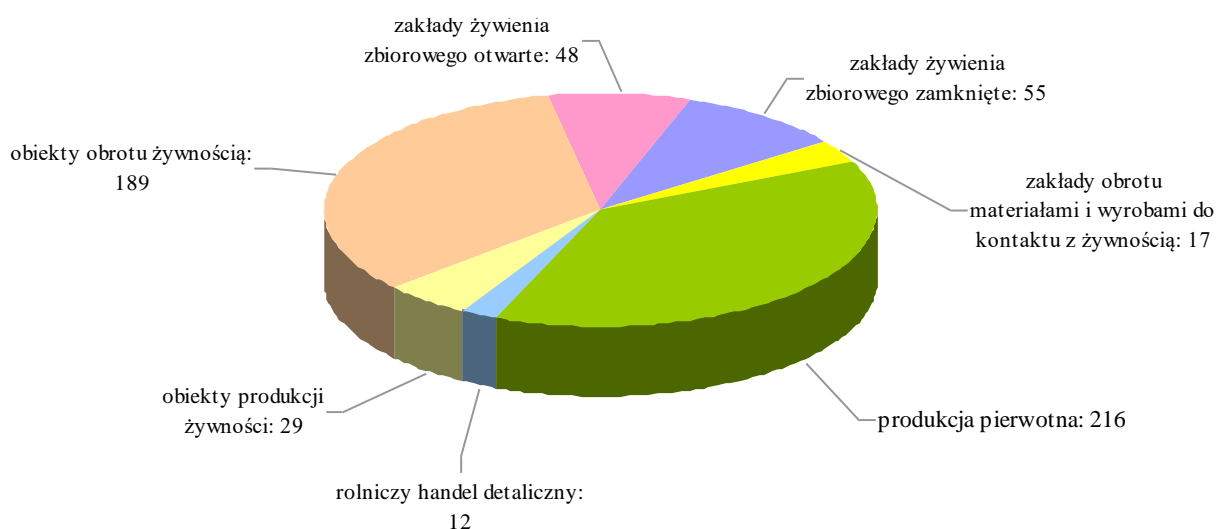
c. Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

Bezpieczeństwo żywności to podstawowy priorytet i oczekiwania konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Bezpieczna dla zdrowia i życia żywność musi odpowiadać warunkom zdrowotnym (w jakich jest ona przetwarzana, produkowana, magazynowana i sprzedawana) określonym w obowiązujących przepisach prawnych. Za jakość zdrowotną żywności odpowiada przedsiębiorca, który ją produkuje, magazynuje i wprowadza do obrotu.

Ogólna charakterystyka obiektów

Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku wg ewidencji na dzień 31.12.2023 r. nadzorowała **566** obiektów żywnościowo-żywnościowych wraz z obiektami obrotu przedmiotami użytku (2019 r. - 495, 2020 r. - 538, 2021 r. - 544, 2022 r. - 555). Wzrost liczby zarejestrowanych obiektów w ostatnich latach wynika m.in. z objęcia nadzorem producentów: zbóż, warzyw, owoców itp., czyli tzw. produkcji pierwotnej.

Rys. 1. Grupy obiektów żywnościowo-żywnościowych wg ewidencji na dzień 31.12.2023 r. wg ich liczebności.

Podział na poszczególne grupy obiektów:

- Obiekty produkcji żywności (29), w tym: piekarnie (3), ciastkarnie (1), wytwórnie makaronów (1), zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego (2), automaty do lodów (6), wytwórnie naturalnych wód mineralnych (1), inne wytwórnie żywności m. in. kwaszarnie, zakłady produkcji surówek (12), producenci żywności w warunkach domowych (2), browary i słodownie (1);
- Obiekty obrotu żywnością, w tym sklepy spożywcze, supermarkety, hurtownie, kioski spożywcze (189);
- Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, t. j. restauracje, małe gastronomie (48);
- Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte, w tym stołówki szkolne, przedszkolne, w żłobkach, w domach wczasowych, na koloniach, półkoloniach, obozach (55);
- Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni m. in. zbóż, rzepaku, ziemniaków, truskawek, malin, jabłek (216);
- Rolniczy handel detaliczny, w tym: producenci pieczywa, soków owocowych, suszu herbaty oraz syropu buraczanego (12);
- Zakłady obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością (17).

Działalność kontrolna

W **216** obiektach objętych nadzorem w 2023 r. przeprowadzono **282** kontrole sanitarne w tym:

- **170** kontroli kompleksowych (obejmujących pełen zakres działalności poprzez sprawdzenie stanu techniczno-sanitarnego zakładu, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży oraz systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności);
- **65** kontroli tematycznych oraz problemowych dotyczących m. in.:
 - nadzoru nad sposobem i poprawnością zagospodarowania towaru niesprzedanego tj. pieczywa i wyrobów ciastkarskich,
 - stosowania substancji dodatkowych, z uwzględnieniem weryfikacji dokumentów pozwalających na identyfikację użytych dodatków do produkcji wyrobów gotowych,
 - systemów identyfikacji bezpośrednich dostawców i odbiorców z uwzględnieniem list dystrybucyjnych,
 - weryfikacji dowodów działań przeprowadzonych przez producentów żywności w ramach kontroli wewnętrznej – badania właścicielskie w zakresie zanieczyszczeń chemicznych i fizycznych,
 - współdziałania z organami Inspekcji Weterynaryjnej w celu uszczelnienia nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi produkcji i obrotu żywnością pochodzenia zwierzęcego (źródło pochodzenia, legalność surowca, terminy przydatności do spożycia, warunki przechowywania itp.),
 - nadzoru nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością ze szczególnym uwzględnieniem egzekwowania na poziomie obrotu Dobrych Praktyk oraz deklaracji zgodności na wyroby ceramiczne,
 - nadzoru nad warunkami żywienia w miejscach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży,
 - oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie,
 - warunków higieniczno-sanitarnych produkcji żywności przez podmioty prowadzące produkcję pierwotną i rolniczy handel detaliczny,
 - nadzoru nad realizacją obowiązku wdrażania GHP/GMP oraz HACCP ze szczególnym uwzględnieniem weryfikacji prawidłowości funkcjonowania stosowanych przez kontrolowane podmioty procedur opartych na tym Systemie,
 - kontroli związanych z odbiorem nowych obiektów;
- **28** kontroli sprawdzających wykonanie zaleceń pokontrolnych;
- **19** kontroli interwencyjnych, które dotyczyły m.in. niebezpiecznych produktów spożywczych oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, a także działań na wniosek konsumentów.

W 2023 r. uchybienia higieniczno-sanitarne stwierdzono w **25** obiektach (w 2022 – 19). Najczęściej występujące nieprawidłowości w zakładach sektora spożywczego:

a) obrotu żywnością: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, sprzedaż środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, brudne pomieszczenia oraz urządzenia chłodnicze, brak środka do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością, brak bieżących wpisów w prowadzonych rejestrach, obecność moli spożywczych;

b) żywienia zbiorowego otwartego: zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, brudne pomieszczenia oraz urządzenia, brak zapisanych dat mrożenia, brak środka do dezynfekcji powierzchni kontaktujących się z żywnością, brak odzieży roboczej.

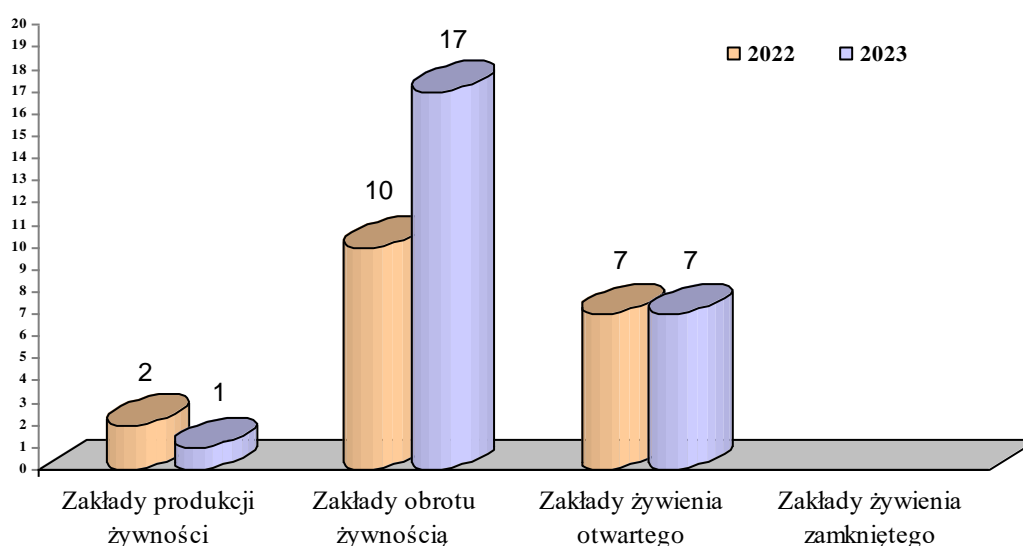
Podczas kontroli sanitarnych w 2023 r. nałożono **10** mandatów karnych na sumę **2700 zł** (w 2022 r. nałożono 11/3200 zł), w tym:

a) zakłady obrotu żywnością

- 8 mandatów na sumę 2200 zł, za brak higieny sprzedaży, środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości i terminu przydatności do spożycia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, obecność moli spożywczych;

b) zakłady żywienia zbiorowego otwartego

- 2 mandaty na sumę 500 zł, za brak higieny produkcji, brak odzieży roboczej.

Rys. 2. Rozkład kontroli kwestionowanych w obiektach w latach 2022 - 2023 r.

W 2023 roku wydano łącznie **160** decyzji (merytorycznych i płatniczych), w tym:

- 30 decyzji administracyjnych na podstawie protokołów o naruszeniu przepisów sanitarnych, w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w tym: decyzje administracyjne nakazujące w określonym terminie poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz decyzje o umorzeniu postępowania po wykonaniu zaleceń,
- 20 decyzji zatwierdzających obiekty do prowadzenia działalności w określonym zakresie, decyzje wydane na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 32 decyzje wykreślające zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 18 innych decyzji (rozszerzenie działalności),
- 60 decyzji płatniczych, nałożonych w przypadku kontroli z naruszeniem przepisów, na łączną kwotę 4820 zł.

Priorytety działań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w 2023 r.

- **Ocena jakości zdrowotnej i bezpieczeństwa żywności**

W 2023 r. w ramach Urzędowej Kontroli Żywności i Monitoringu pobrano do badań laboratoryjnych **140 próbek** żywności. Pobrana żywność to m.in.: mięso i przetwory mięsne, drób i produkty drobiarskie, przetwory mleczne, ziarno zbóż i przetwory zbożowo-mączne, oleje i tłuszcze do smażenia, wyroby cukiernicze i ciastkarskie, warzywa i owoce, wody mineralne, wyroby garmazeryjne, grzyby, zioła i przyprawy, napoje alkoholowe, herbata, kakao, orzechy, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, żywność dla określonych grup oraz suplementy diety.

Produkty spożywcze w zależności od ich rodzaju pobrano w różnych kierunkach m.in. na obecność drobnoustrojów chorobotwórczych, zawartość substancji dodatkowych, zanieczyszczenie azotanami, pestycydami i metalami ciężkimi, obecność mikotoksyn, jakość organoleptyczną jak również oceniono znakowanie. Pobrano do badań żywność lokalnych producentów m.in. ciastkarni, automaty lodowe, wytwórni wód mineralnych oraz producentów pierwotnych.

W 2023 r. kwestionowano 1 próbkę środka spożywczego pobranego z zakładu obrotu żywnością. W próbce cytryn pochodzących z Turcji stwierdzono przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu metylochlorpyryfosu w odniesieniu do poziomu dopuszczonego w obowiązujących przepisach.

W 2023 r. nie kwestionowano żadnych próbek pobranych u lokalnych producentów (w 2022 r. - kwestionowano 5 próbek pobranych w kierunku mikrobiologia: Lody z automatu na bazie mleka).

- **Działania w ramach systemu RASFF**

Ważnymi zadaniami realizowanymi przez cały 2023 rok były działania w ramach systemu RASFF. System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach (RASFF) został utworzony przez Komisję Europejską w celu szybkiej wymiany informacji o ryzyku związanym z niebezpiecznymi produktami spożywczymi, które nie spełniają wymagań bezpieczeństwa lub, które są nieprawidłowo oznakowane, stwarzając ryzyko dla konsumentów. Ostrzeżenia publiczne dotyczące żywności i wyrobów do kontaktu z żywnością wydaje Główny Inspektor Sanitarny oraz znajdują się na stronie: www.gov.pl/web/gis/ostrezenia.

W 2023 r. na terenie powiatu nowomiejskiego w ramach funkcjonowania systemu RASFF do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowym Mieście Lubawskim wpłynęło **32** powiadomienia przekazane przez Wojewódzki Punkt Kontaktowy oraz we współpracy z innymi jednostkami PIS, w tym:

- **8** powiadomień informacyjnych w celu podjęcia działań w zakresie wycofania produktu z obrotu,
- **16** powiadomień informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, otrzymanych do wiadomości i wykorzystania w bieżącej pracy,
- **1** powiadomienie o odrzuceniu na granicy.

W związku z tymi powiadomieniami podjęto następujące działania:

- przeprowadzono 5 kontroli w 5 obiektach,
- uzyskano 6 informacji telefonicznych,

celem weryfikacji czy produkty zostały wycofane z obrotu.

Podobnie jak w roku ubiegłym najbardziej sprawne wycofywanie zakwestionowanych produktów, które były przedmiotem zawiadomień RASFF odbywało się w marketach. Kierownicy sklepów otrzymywali zwykle z centrów dystrybucyjnych zawiadomienia nakazujące wycofanie i zabezpieczenie kwestionowanych partii produktów. W trakcie kontroli przedstawiali stosowne dokumenty o ich wycofywaniu.

Ponadto działania w ramach systemu RASFF związane z wycofaniem kwestionowanych produktów miało miejsce w dwóch hurtowniach, dwóch zakładach żywienia zbiorowego, aptece, siłowni.

Zawiadomienia konkretnych partii produktów m. in. dotyczyły:

Produktów żywnościowych:

- dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu chlorpiryfosu metylu (w ilości $0,038 \pm 0,019$ mg/kg) w produkcie pn. „Cytryny”, kraj pochodzenia: Turcja, identyfikacja partii: 330022629-15-201 TS:34, data dostawy: 02.11.2023 r., dostawca: KALPOL2 Oliwia Kaliszewska, Łyskowskiego 37, 86-300 Grudziądz,
- dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy alkaloidów pirolizydynowych (2283 ± 365 µg/kg) w suplemente diety pn.: „HERBS, Tymianek i Podbiał”, masa netto: 30g (12 pastylek), numer partii: 31722, data minimalnej trwałości: najlepiej spożyć przed końcem: 09.2024, producent: Stella Nutrion Sp. z o.o., ul. Kolejowa 10a, 23-200 Kraśnik, rozdystrybuowanego przez ROSSMANN Supermarkety Drogerijne Polska Sp. z o.o., ul. Św. Teresy 109, 91-222 Łódź,
- dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu ($641,0 \pm 97$ µg/kg) w produkcie pn. Pałeczki kukurydziane z Małego Beskidu, 50 g, numer partii i data minimalnej trwałości: 30-07-2023, producent Axpal Sp. z o.o. Spółka Komandytowa, Zarzeczna 50a, 34-120 Roczyny,
- dot. obecności niedozwolonego składnika nowej żywności – alfosceranu choliny (alfa glicerylofosforylocholino, α -GPC) w suplementach diety pn. „SKULL LABS® Skull Crusher Stim – Free 350g” oraz pn. „Skull Labs Brain Reaper” (smaki: Cherry, Lemon, Mango), wprowadzonymi do obrotu przez Fitness Authority Sp. z o.o., ul. Konna 40, 80-174 Otomin,
- dot. wykrycia obecności *Listeria monocytogenes* w 1 z 5 próbek produktu pn. „Matjasy w zalewie solankowej” (opakowania 2 kg, 4 kg, 8 kg), wyprodukowanego w zakładzie „ARTRYB” Sp. z o.o. w Redzie Oddział w Nicku, Nick 18, 13-230 Lidzbark, WNI 28031801,
- dot. stwierdzenia obecności *Salmonella Enteritidis* w 25g w 2 z 5 próbek produktu pn. skrzydła z kurcząt, świeże, numer partii: 228/0/23, termin przydatności do spożycia: 22-23.08.2023 oraz w 1 z 5 próbek wycinków skórek z szyi z kurcząt świeżych o numerze partii 228/1/23, termin przydatności do spożycia: 19-28.08.2023,
- dot. stwierdzenia obecności pleśni w produkcie pn. Zebra cakes, Patisserie, numer partii: 1K25, data minimalnej trwałości: 02.11.2023; numer partii: 1K26, data minimalnej trwałości: 03.11.2023; numer partii: 1K31, data minimalnej trwałości: 08.11.2023, pochodzącym z Niderlandów.

Materiały do kontaktu z żywnością:

- dot. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pierwszorzędnych amin aromatycznych w produkcie pn. „Łyżka kuchenna VALDINOX”, oznakowanym numerem partii KZ/21/052, pochodzącym z Chin, dystrybutor: Altom sp. z o. o. sp. k. ul. Roosevelta 116a, 62-200 Gniezno.

- **Działania związane z sygnałami konsumentów**

Działania podejmowano we wszystkich przypadkach gdy konsumenci zwracali się z prośbą o interwencję w sprawie niewłaściwej jakości środków spożywczych oraz niewłaściwego stanu sanitarnego zakładu. Ogółem do Powiatowej Stacji wpłynęło **12** wniosków o podjęcie interwencji.

W szczególności dotyczyły one:

a) niewłaściwej jakości środków spożywczych:

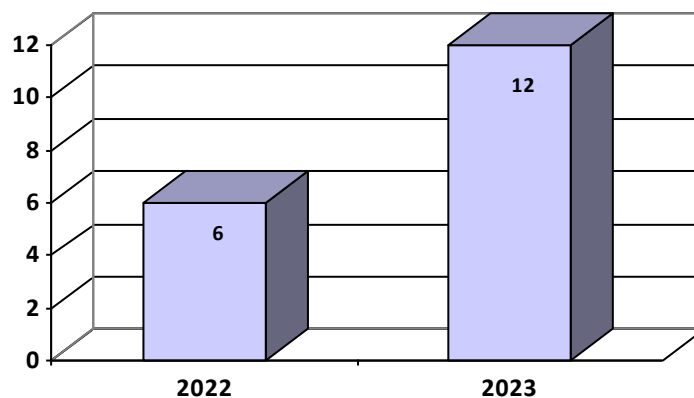
- wędliny po upływie terminu przydatności do spożycia,
- sprzedaż nieświeżych ryb,
- ciało obce oraz robak w kapuście kiszzonej,
- robak w kebabie,

Niezwłocznie przeprowadzono kontrole. Dwa wnioski o interwencję były potwierdzone, w jednym przypadku nałożono mandat karny w wysokości 200 zł, w drugim udzielono pouczenia.

b) stanu higieniczno-sanitarnego zakładów:

- brudno utrzymany zakład, sprzęt oraz otoczenia zakładu,
- przepełnione pojemniki na śmieci,
- niewłaściwe przechowywanie żywności.

Wnioski o interwencję dotyczyły 3 sklepów spożywczych i 2 małych gastronomii. Niezwłocznie przeprowadzono kontrole. W małej gastronomii za zły stan higieniczno-sanitarny zakładu oraz brak prawidłowej odzieży roboczej nałożono mandat karny 200 zł. W sklepie spożywczym za brudny obiekt i obecność moli spożywczych nałożono mandat karny 300 zł.

rys. 4. Sygnały konsumentów w latach 2022 - 2023 r.

- **Nadzór nad jakością żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego w placówkach systemu oświaty oraz w żłobkach**

W 2023 roku z 32 nadzorowanych stołówek w jednostkach systemu oświaty oraz w żłobkach skontrolowano 18 obiektów. Przeprowadzono w sumie 20 kontroli sanitarnych, w tym:

- 6 kontroli sanitarnych w stołówkach przedszkolnych (w tym 4 wydających posiłki dowożone w formie cateringowej),
- 12 kontroli sanitarne w stołówkach szkół podstawowych (w tym 9 wydających posiłki dowożone w formie cateringowej),
- 2 kontrole sanitarne w stołówkach żłobka, w których posiłki przygotowuje się na miejscu.

Podczas kontroli zweryfikowano i sprawdzono zakłady pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz prawidłowość żywienia dzieci i młodzieży. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych.

Kontrola przestrzegania wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grupy środków spożywczych oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach oświaty była dokonywana na podstawie: oceny jadłospisu i zestawień dekadowych. Wykorzystywano również przy kontrolach listę wspomagającą ocenę żywienia w szkołach oraz w przedszkolach pod kątem spełnienia wymagań.

W 2023 roku dokonywano skróconych ocen jadłospisów dekadowych. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach żywienia zbiorowego w zakresie jakości żywienia to m.in. brak dodatku mleka lub produktów mlecznych, produktów zbożowych, jaj, orzechów, nasion lub pestek (np. dyni, sezamu, siemienia lnianego) w serwowanych posiłkach oraz zbyt duży udział ziemniaków w diecie. Wydano zalecenia, w których wskazano obszary wymagające poprawy.

Sporządzono 1 opinię jadłospisu dekadowego dla szkoły podstawowej. W ocenie ilościowej uzyskano zbyt małą podaż energii i tłuszczu oraz zbyt dużą podaż białka w diecie, zaniżoną wartość wapnia i żelaza, zawyżoną wartość witaminy C. Natomiast jadłospis został poprawnie oceniony pod względem jakościowym. Wydano zalecenia i uwagi celem dążenia do właściwego uwzględnienia udziału energii, tłuszczu, białka, wapnia i żelaza przy planowaniu kolejnych jadłospisów.

- **Ocena warunków żywienia zbiorowego zamkniętego w okresie letniego i zimowego zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży**

W 2023 roku z 4 nadzorowanych obiektów świadczących usługi zorganizowanego wypoczynku dzieci i młodzieży w ramach letniego wypoczynku skontrolowano 4 stołówki w zakresie oceny warunków żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. W okresie wypoczynku zimowego skontrolowano 1 stołówkę ośrodka.

Przeprowadzono w sumie 7 kontroli sanitarnych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym 3 kontrole tematyczne dotyczące warunków żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. W ramach kontroli tematycznych pobrano jadłospisy i dokonano skróconej oceny serwowanych posiłków.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-higienicznych oraz warunków żywienia.

- **Obrót grzybami świeżymi, suszonymi i przetworami**

W 2023 r. okoliczne lasy obfitowały w grzyby, w związku tym było duże zainteresowanie poradnictwem w zakresie gatunków grzybów zbieranych przez mieszkańców. Grzyboznawca udzielił 15 porad dotyczących głównie grzybów świeżych.

- **Nadzór nad produkcją pierwotną oraz rolniczym handlem detalicznym**

W 2023 r. kontynuowano działania zmierzające do wyegzekwowania właściwych warunków sanitarno-higienicznych produkcji pierwotnej (gospodarstw rolnych, plantatorów owoców). W ramach realizacji porozumienia w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska, przeprowadzono wspólnie 1 kontrolę z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Współpraca obejmuje głównie nadzór w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Skontrolowano gospodarstwo zajmujące się m.in. uprawą truskawek. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości higienicznych. Na terenie powiatu nowomiejskiego przeważają małe uprawy, gdzie zbiorem zajmują się właściciele gospodarstw i ich rodziny. Sporadycznie zatrudniani są pracownicy sezonowi. Na polach oddalonych od miejsca zamieszkania ustawiane są przenośne toalety z wodą.

- **Zatrucia pokarmowe**

W 2023 r. nie wystąpiło ognisko zatrucia pokarmowego (w 2022 r. – także nie wystąpiło).

- **Egzekwowanie warunków techniczno-sanitarnych w obiektach zgłoszonych do odbioru**

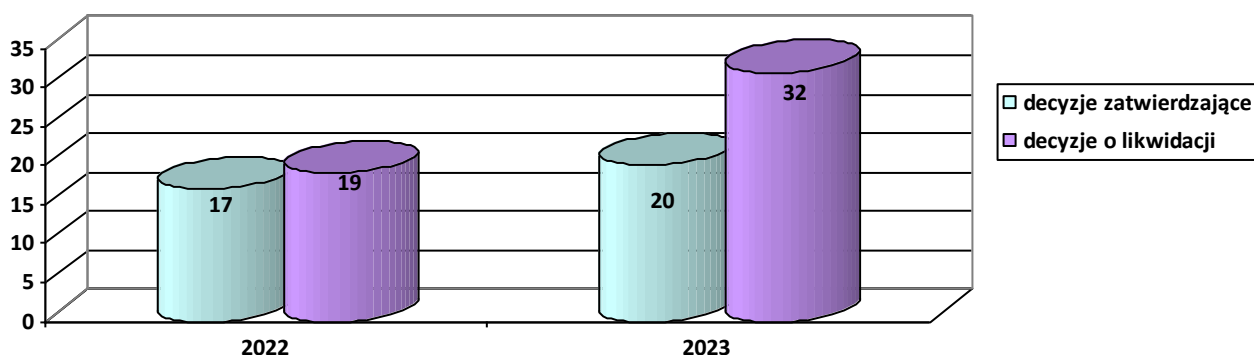
Podmioty sektora spożywczego mogą rozpoczynać działalność po zatwierdzeniu przez właściwego ze względu na siedzibę zakładu Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Pozwala to na przeprowadzenie oceny czy zakład spełnia warunki sanitarno-higieniczne jeszcze przed jego uruchomieniem.

W 2023 roku wydano **20** decyzji o zatwierdzeniu zakładu i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działalność definitywnie zakończyły **32** zakłady spożywcze. Głównie likwidowały się sklepy spożywcze, ale również restauracje oraz małe gastronomie.

W ubiegłym roku wydano **6** opinii sanitarnych dotyczących spełnienia warunków sanitarnych przez środki transportu przeznaczone do przewozu żywności.

Najczęściej zły stan higieniczny w zakładach żywnościowo-żywnościowych był wynikiem niedostatecznej wiedzy personelu dot. warunków higieniczno-sanitarnych obrotu i produkcji żywności.

rys. 5. Rozkład decyzji zatwierdzających oraz decyzji likwidacji obiektów w latach 2022 - 2023 r.

- **Realizacja współpracy z Inspekcją Weterynaryjną**

W związku z zagrożeniem wynikającym z rozprzestrzeniania się na terytorium Polski afrykańskiego pomoru świń i dzików (ASF) podjęto czynności kontrolne z udziałem Przedstawiciela Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie nielegalnej sprzedaży mięsa

wieprzowego i jego przetworów, a także dziczyzny i produktów z niej otrzymywanych. Nie stwierdzono nielegalnej sprzedaży mięsa i przetworów.

Dwukrotnie przekazano aktualną listę zakładów zgodnie z § 4 ust. 1, 3, 9 „Porozumienia Ramowego z dnia 29.10.2018 r. zawartego pomiędzy Warmińsko-Mazurskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie i Warmińsko-Mazurskim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w Olsztynie o współpracy i współdziałaniu organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i organów Inspekcji Weterynaryjnej”.

4. Podsumowanie

Kontrole przeprowadzone w 2023 r. wykazały, iż sytuacja sanitarno-higieniczna kontrolowanych obiektów była na podobnym poziomie w porównaniu z rokiem ubiegłym. Nałożono podobną ilość mandatów za nieprzestrzeganie reżimu sanitarnego tj. żywność po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia oraz brudne pomieszczenia, urządzenia i sprzęt produkcyjny. Również stan sanitarno-techniczny obiektów nie zawsze był zgodny z wymaganiami, co skutkowało wystawieniem większej ilości decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego oraz decyzji płatniczych.

Zwiększyła się liczba wniosków konsumentów o interwencję w sprawie jakości środków spożywczych oraz stanu higienicznego zakładów.

W roku 2022 oraz 2023 nie notowano zatruc pokarmowych.

W ramach funkcjonowania systemu RASFF w stosunku do roku 2022 wpłynęła podobna ilość powiadomień. W większości dotyczyły one środków spożywczych.

Zaobserwowano tendencję likwidacji małych sklepów, w gminach gdzie powstały supermarkety. W większości kontrolowanych obiektach wdrożono systemy zapewniające bezpieczeństwo żywności.

d. Higiena Pracy

Higiena Pracy sprawuje nadzór nad warunkami pracy, polegający między innymi na ocenie warunków pracy i identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy w celu zminimalizowania niekorzystnego wpływu czynników szkodliwych w środowisku pracy na zdrowie pracujących oraz prewencji chorób zawodowych.

Bieżący nadzór nad środowiskiem pracy związany był z egzekwowaniem od pracodawców obowiązków wynikających z przepisów krajowych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym głównie Działu X Kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszanin; a także wspólnotowych aktów prawnych: REACH – 1907/2006, CLP-1272/2008, produktów biobójczych – 528/2012 oraz produktów kosmetycznych – 1223/2009.

Ogólna charakterystyka środowiska pracy nadzorowanego terenu

W 2023 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim znajdowało się 177 zakładów pracy, w których zatrudnionych było 4448 pracowników.

Struktura zakładów uwzględniająca wielkość zatrudnienia od lat utrzymuje się na tym samym poziomie tj. blisko 90 % to zakłady zatrudniające do 50 osób, a około 2 % stanowią zakłady zatrudniające powyżej 250 osób (3 zakłady).

Profil działalności gospodarczej w powiecie nowomiejskim jest zbliżony do profilu przemysłu województwa warmińsko-mazurskiego. Dominują zakłady przemysłu drzewnego i meblarskiego (20 % wszystkich zakładów objętych nadzorem), zakłady obróbki metalowej (9 %), zakłady produkcji spożywczej (7 %), zakłady rolne (7 %).

Analiza wielkości zatrudnienia według ilości osób pracujących w zakładach wykazała, że najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle drzewnym i meblarskim (PKD 16 i PKD 31), stanowi to 47 % zatrudnionych.

Działalność kontrolna

Ogółem przeprowadzono 52 kontrole środowiska pracy w zakładach pracy, w następstwie czego wydano 25 decyzji merytorycznych, w tym:

- 10 decyzji w zakresie przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy (natężenie hałasu, natężenie drgań mechanicznych, stężenie pyłów, stężenie substancji chemicznych)
- 6 decyzji w zakresie obniżenia do obowiązujących norm stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy (natężenie hałasu, stężenie pyłów)
- 6 decyzji w zakresie przeprowadzenia oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą.
- 2 decyzje w zakresie czynników rakotwórczych (założenie rejestrów pracowników narażonych),
- 2 decyzje w zakresie chemikaliów (założenie spisu stosowanych mieszanin chemicznych w działalności zawodowej, zapewnienie karty charakterystyki)
- 2 decyzje w zakresie doprowadzenia do należytego stanu sanitarnego pomieszczeń higienicznosanitarnych.

Zakłady o szczególnym zagrożeniu zawodowym

Do tej grupy zalicza się zakłady, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczają pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia oraz zakłady, w których występują czynniki rakotwórcze. W powiecie nowomiejskim zidentyfikowano 31 takich zakładów.

W 2023 roku nie odnotowano zakładów pracy, w których wartości zmierzonych stężeń i natężeń czynników szkodliwych przekraczały pięciokrotnie najwyższe dopuszczalne stężenia/natężenia.

Zidentyfikowano dwa procesy technologiczne, podczas których dochodzi do uwalniania czynników rakotwórczych tj.

1. Prace związane z narażeniem na pyły drewna: 27 zakładów, w których obrabiane jest drewno (produkcja parkietu, mebli i innych wyrobów z drewna), gdzie narażonych na działanie czynnika rakotwórczego jest 1071 pracowników.

2. Prace związane z narażeniem na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy: 1 zakład, narażonych jest 40 pracowników.

Pozostałe 3 zakłady, w których występuje narażenie na czynnik rakotwórczy to: Szpital Powiatowy w Nowym Mieście Lubawskim (promieniowanie jonizujące, 4 osoby narażone), Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Mieście Lubawskim (benzen,

32 osoby pozostające w kontakcie z czynnikiem) oraz 1 zakład produkujący tworzywa sztuczne (formaldehyd, 81 osób pozostających w kontakcie z czynnikiem).

Substancje i mieszaniny chemiczne

W ramach nadzoru nad zakładami stosującymi substancje i mieszaniny chemiczne w działalności zawodowe (farby, rozpuszczalniki, kleje, itp.) przeprowadzono 13 kontroli. Przedsiębiorcy stosujący chemikalia to głównie branża drzewna, meblarska, metalowa, transport. Zwracano uwagę na posiadanie przez pracodawcę spisu używanych chemikaliów, posiadanie kart charakterystyki produktów i zapoznanie z ich treścią pracowników, oznakowanie opakowań, dostępność instrukcji stanowiskowych. Odnotowano wyraźną poprawę w zakresie bezpiecznego stosowania chemikaliów. Nieprawidłowości w w/w zakresie stwierdzono 2 zakładach pracy.

Produkty biobójcze

W 2023 r. przeprowadzono 9 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, czyli produktów zwalczających niepożądane organizmy. Szczególny nacisk położono na udostępnianie produktów biobójczych należących do kategorii 3 – Zwalczanie szkodników, grupy produktowej 18 (insektycydy) oraz grupy produktowej (repelenty i atrakanty), których sprzedaż dla konsumentów wzrasta w sezonie wiosenno-letnim. Sprawdzano przede wszystkim czy oferowane w sprzedaży produkty posiadają aktualne pozwolenia na obrót produktem biobójczym wydane przez Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Skontrolowano 65 różnych produktów, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kosmetyki

W ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi przeprowadzono 20 kontroli w obiektach handlowych. Kontrolowano przestrzeganie zakazu wprowadzania do obrotu produktów zawierających substancje zakazane rozporządzeniem Komisji Europejskiej z powodu uznania za rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość m.in. pirytionianu cynku w szamponach przeciwłupieżowych, lilialu (substancja zapachowa) w perfumach. Ponadto przeprowadzono kontrole w zakresie prawidłowego oznakowania produktów kosmetycznych. Skontrolowano łącznie 95 różnych produktów kosmetycznych (w tym 57 produktów do pielęgnacji twarzy, 33 produkty do ciała, 5 produktów do włosów). W 1 obiekcie

stwierdzono udostępnianie produktów kosmetycznych po upływie daty minimalnej trwałości, uchybienie zostało niezwłocznie usunięte, przed wydaniem decyzji administracyjnej.

Czynniki biologiczne

Narażenie pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, czyli drobnoustroje, takie jak wirusy, bakterie, grzyby; występuje w 86 zakładach pracy, najwięcej osób narażonych jest zatrudnionych w przemyśle drzewnym (68 %), w przemyśle spożywczym (10%) oraz w obiektach ochrony zdrowia (6 %). Przeprowadzono 5 kontroli, w ocenie ryzyka zawodowego uwzględniono narażenie na w/w czynniki, nie stwierdzono naruszenia przepisów.

Środki zastępcze

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi nadzór nad wytwarzaniem i wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych tzw. dopalaczy oraz monitoruje zatrucia spowodowane substancjami psychoaktywnymi. Przeprowadzono 4 kontrole obiektów zajmujących się obrotem produktów konopnych, pod kątem obecności w obrocie substancji THC-P (tetrahydrokannabiforol) i HHC-P (heksahydrokannabiforol), tzw. potencjalnych środków zastępczych. Nie stwierdzono udostępniania niedozwolonych produktów. W 2023 r. nie odnotowano także zdarzeń zatrucia/podejrzenia zatrucia wymagających interwencji medycznych (brak zgłoszeń z placówek medycznych).

Choroby zawodowe

W 2023 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej wpłynęło 6 zgłoszeń podejrzenia wystąpienia choroby zawodowej. Wszystkie zgłoszenia dotyczyły jednej jednostki chorobowej tj. boreliozy, która wystąpiła u 5 rolników oraz u 1 osoby pracującej na terenach leśnych. Wszczęto postępowania administracyjne w celu wydania decyzji, przeprowadzono 6 ocen narażenia zawodowego. Wszystkie zgłoszone przypadki są w trakcie postępowania. Wydano 1 decyzję stwierdzającą chorobę zawodową: kontaktowe zapalenie skóry z podrażnienia u rolnika (sprawa z 2022 r.) oraz 2 decyzje stwierdzające brak podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej: alergiczne kontaktowe zapalenie skóry u rolnika (sprawa z 2021 roku) i choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym u nauczyciela (sprawa z 2022 r.).

W toku pozostają zgłoszenia bieżące oraz zgłoszenia z lat ubiegłych: 1 zgłoszenie z roku 2020 (podejrzanie astmy oskrzelowej u rolnika), 2 zgłoszenia z roku 2021 (podejrzanie przewlekłego obturacyjnego zapalenia oskrzeli u rolnika oraz 1 podejrzanie astmy oskrzelowej u rolnika), 1 podejrzanie boreliozy z 2022 roku. Długi okres rozstrzygnięcia spraw wynika z konieczności uzyskania przez pacjenta orzeczenia lekarskiego w jednostce orzeczniczej I stopnia tj. Wojewódzkim Ośrodku Medycyny Pracy w Olsztynie. Jest to jedyna jednostka orzecznicza w województwie warmińsko-mazurskim obsługująca znaczną liczbę pacjentów, dodatkowo niedawna epidemia Covid-19 znacznie wydłużyła czas oczekiwania na rozstrzygnięcie lekarskie.

W porównaniu z latami poprzednimi zaobserwowano wzrost liczby zgłoszeń podejrzania chorób zawodowych, w szczególności dotyczących boreliozy w rolników indywidualnych. Warto zaznaczyć, że kontrole warunków pracy branży rolnictwa indywidualnego są poza kompetencjami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, jednak Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny jest uprawniony do wydawania decyzji w sprawie rolniczych chorób zawodowych.

Wnioski

Stan sanitarny większości kontrolowanych zakładów pracy uznać można za zadowalający. Nie stwierdzono rażących zaniedbań stanu sanitarno-technicznego. Pracodawcy zgodnie z zaleceniami Państwowej Inspekcji Sanitarnej systematycznie poprawiają warunki sanitarne w pomieszczeniach pracy i pomieszczeniach higienicznosanitarnych.

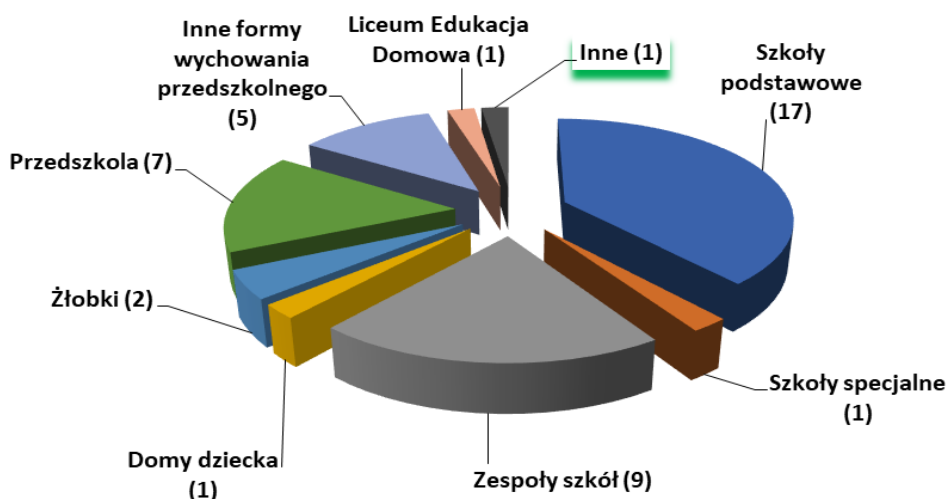
Prowadzone działania profilaktyczne Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakładach pracy polegające na kontroli przeprowadzania badań i pomiarów środowiska pracy, żądania wyposażania pracowników w środki ochrony indywidualnej, kontroli badań profilaktycznych pracowników, wydawaniu decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, przynoszą efekty w postaci braku zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych spowodowanych czynnikami szkodliwymi w środowisku pracy.

e. Higiena Dzieci i Młodzieży

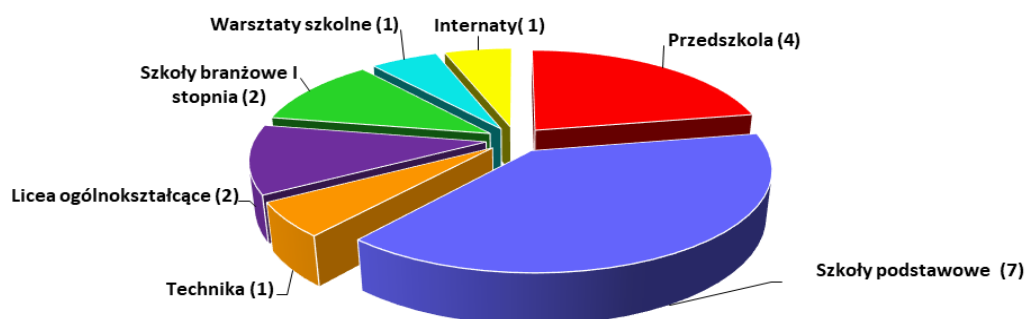
W roku 2023 ewidencją objęte były 44 placówki oświatowo-wychowawcze oraz 34 placówki wypoczynku letniego i 7 placówek wypoczynku zimowego.

W minionym roku skontrolowano 32 placówki stałe, 16 turnusów wypoczynku letniego dzieci i młodzieży oraz 4 turnusy wypoczynku zimowego. Przeprowadzono łącznie 58 kontroli, wydano 17 decyzji merytorycznych, w tym 6 decyzji zmieniających oraz 11 decyzji płatniczych.

Zakres większości kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych placówkach obejmował ocenę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w stosunku do kontrolowanych pomieszczeń i używanego w nich sprzętu oraz utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego nieruchomości, ocenę przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Rys. 1. Placówki oświatowo-wychowawcze według ewidencji na dzień 31.12.2023 r.

Rys. 2. Placówki funkcjonujące w zespołach szkół według ewidencji na dzień 31.

Stan sanitarno-techniczny obiektów

Spośród skontrolowanych placówek oświatowo-wychowawczych 5 z nich znajdowały się w niewłaściwym stanie sanitarno-technicznym. Nieprawidłowości dotyczyły *Szkoły Podstawowej im. ks. Kazimierza Wróblewskiego w Gwiździnach* (zły stan sanitarno-techniczny powierzchni malarskich ścian i sufitów części pomieszczeń szkolnych), *Zespołu Szkół im. rodu Działyńskich w Bratianie* (zły stan sanitarno-techniczny: ławek na boisku szkolnym, drabinek przyściennych na sali gimnastycznej oraz powierzchni malarskich ścian i sufitów części pomieszczeń szkolnych), *Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Łąkorzu* (zły stan sanitarno-techniczny schodów prowadzących do budynku szkoły), *Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Szwarcenowie* (zły stan sanitarno-techniczny: wykładziny podłogowej i powierzchni malarskich ścian w jednej sali lekcyjnej, opraw oświetleniowych w dwóch salach lekcyjnych oraz urządzeń zabawowych na placu zabaw, brak zabezpieczenia punktów świetlnych na sali gimnastycznej, użytkowanie magazynu bibliotecznego na salę lekcyjną), *Szkoły Podstawowej im. Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim* (zły stan sanitarno-techniczny powierzchni malarskich ścian i sufitów korytarza i jednej sali lekcyjnej). Celem wyegzekwowania należytego stanu sanitarno-technicznego w ww. szkołach wszczęto postępowania administracyjne w stosunku do organów prowadzących, tj. samorządów lokalnych.

Na poprawę warunków nauczania i wychowania w nadzorowanych placówkach stałych toczyło się 19 postępowań administracyjnych, w tym 8 z lat ubiegłych. W 2023 r. zdołano wyegzekwować poprawę w 3 placówkach oświatowo-wychowawczych, w których postępowania były wszczęte w latach ubiegłych.

Za bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki, a także wykonywanie remontów obiektów szkolnych i zadań inwestycyjnych w tym zakresie odpowiada według przepisów prawa oświatowego organ prowadzący.

Ze względu na mocno ograniczoną pomoc finansową ze strony samorządów, w placówkach oświatowych nie przeprowadzono w 2023 r. wszystkich koniecznych remontów i modernizacji, co skutkowało niewykonaniem decyzji z lat poprzednich. W związku z brakiem poprawy warunków nauczania i wychowania na wnioski stron wydano 6 decyzji prolongujących terminy usunięcia nieprawidłowości, z czego 5 decyzji dotyczyło zapewnienia właściwego oświetlenia.

Higiena procesu nauczania

Podczas nadzoru sanitarnego Państwowa Inspekcja Sanitarna oceniała również organizację higieny procesu nauczania. Zagadnienie to w roku sprawozdawczym było realizowane poprzez ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii, analizę tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych oraz zapewnienie właściwego oświetlenia elektrycznego.

Rozkład zajęć lekcyjnych

Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych z punktu widzenia wymogów higieny procesów nauczania przeprowadzono w 9 szkołach podstawowych i w 5 zespołach szkół. W trakcie analizy rozkładu zajęć oceniono równomierność rozłożenia zajęć lekcyjnych oraz stałość godzin rozpoczynania zajęć lekcyjnych w 135 oddziałach ww. szkół. Plany lekcji niezgodne z zasadami higieny zostały ułożone dla 44 oddziałów w 12 szkołach. Dyrektorzy placówek wyjaśnili, że występuje szereg ograniczeń i uwarunkowań, które muszą być wzięte pod uwagę podczas planowania zajęć tygodniowych, m.in. zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy części nauczycieli i konieczność zaplanowania zajęć z nimi jedynie w określonych dniach tygodnia, a nawet godzinach, co ogranicza możliwość swobodnego planowania zajęć w poszczególnych oddziałach, łączenie zajęć lekcyjnych oddziałów, konieczność dostosowania rozkładu zajęć lekcyjnych do godzin odjazdu autobusów ze szkoły, nauczanie w klasach starszych przez wychowawców klas najmłodszych, system dwuzmianowy, który spowodowany jest zbyt małą liczbą sal lekcyjnych. W przypadku stwierdzenia przedmiotowych nieprawidłowości w protokołach kontroli zalecano możliwie najpełniej uwzględnić zasady pracy umysłowej uczniów przy sporządzaniu nowego rozkładu zajęć lekcyjnych. Sprawdzano również organizację przerw międzylekcyjnych w ww. szkołach. Na 14 szkół 9 placówek zapewniało wszystkie przerwy dziesięciominutowe i przynajmniej jedną dłuższą. W 5 szkołach zdarzały się przerwy pięciominutowe, ale przynajmniej jedna przerwa była dłuższa niż 15-20 minut. Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniały możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu.

Stanowisko pracy ucznia

Ocenę dostosowania umeblowania do wymagań ergonomii przeprowadzono w 1 zespole szkół. Podczas przeprowadzonej oceny zwracano uwagę na odpowiednie dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, jak i na oznakowanie mebli, odpowiednie zestawienie stolików i krzeseł oraz ich stan techniczny i posiadanie przez

nie certyfikatu. Analizie poddano 74 stanowiska uczniów w 8 oddziałach I-VIII. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W ramach profilaktyki wad postawy uczniów przeprowadzono badania ich obciążenia plecakami/tornistrami oraz oceniono miejsca do przechowywania podręczników i przyborów szkolnych. Ważenie tornistrów przeprowadzono w dwóch szkołach podstawowych (jednej miejskiej i jednej wiejskiej) w 22 oddziałach. W badaniach brało udział 399 uczniów. Pomiary wykazały, że zbyt ciężki plecak (waga tornistra przekroczyła 15% masy ciała ucznia) nosiło 90 uczniów, co stanowiło około 22,5% wszystkich dzieci poddanych ocenie. W roku 2022 na 373 uczniów w 19 oddziałach objętych oceną obciążenia tornistrami u 72 uczniów stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wagi plecaków, co stanowiło 19,3%.

Wszystkie skontrolowane szkoły zapewniają uczniom indywidualne szafki na korytarzach bądź indywidualne półki czy szuflady w salach lekcyjnych lub wydzielone miejsca w regałach klasowych.

Oświetlenie

W roku 2023 toczyło się 9 postępowań administracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych w zakresie zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach szkolnych. Zostało wystawionych 6 decyzji administracyjnych na poprawę w ww. zakresie. Dotyczyło to szkół podstawowych: w Zajączkowie, w Brzoziu Lubawskim, w Marzęcicach, w Łąkorzu, w Tereszewie, w Gwiździnach. W 3 placówkach postępowanie administracyjne dotyczące poprawy natężenia oświetlenia elektrycznego toczyło się od lat ubiegłych, tj. w Zespole Szkół w Bielicach (od 2012 r.), w Szkole Podstawowej Nr 3 im. Filomatów Nowomiejskich w Nowym Mieście Lubawskim (od 2022 r.) oraz w Szkole Podstawowej w Radomnie (od 2022 r.). W minionym roku zapewniono właściwe oświetlenie elektryczne w Szkole Podstawowej w Radomnie, natomiast na Zespół Szkół w Bielicach oraz na szkoły podstawowe w Nowym Mieście Lubawskim, w Brzoziu Lubawskim, w Marzęcicach, w Łąkorzu oraz w Tereszewie wystawiono decyzje prolongujące termin wykonania nałożonych obowiązków dotyczących poprawy oświetlenia.

Sezonowe placówki wypoczynku dzieci i młodzieży

Na terenie powiatu nowomiejskiego w roku 2023 zorganizowano dla dzieci i młodzieży 34 turnusy letniego wypoczynku oraz 7 turnusów zimowego wypoczynku.

W trakcie wakacji letnich skontrolowano 16 turnusów wypoczynku letniego, na których odpoczywało 599 dzieci. Podczas ferii zimowych kontroli poddano 4 placówki wypoczynku, z których skorzystało 164 dzieci. Stwierdzone nieprawidłowości były usuwane na bieżąco, w trakcie kontroli placówek.

Większość turnusów wypoczynku odbyło się w 2023 r. podobnie jak w latach ubiegłych w następujących obiektach: w Ośrodku Wypoczynkowym „HARTEK” w Ostaszewie, w bazie obozowej Hufca Związku Harcerstwa Polskiego Nowe Miasto Lubawskie w Gaju, w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Nowym Mieście Lubawskim oraz w Kaczym Bagnie – Miejscu Inicjatyw Pozytywnych. Turnusy wypoczynku letniego odbyły się ponadto w Centrum Informacji Turystycznej w Ostaszewie oraz w Ośrodku Sportów Konnych, Hotelu, Restauracji „Trzy Podkowy” w Biskupcu.

Wnioski

W ubiegłym roku w znacznej większości skontrolowanych placówek zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki pobytu dzieci i młodzieży. Przeprowadzone czynności kontrolne w 5 szkołach wykazały nieprawidłowości natury technicznej. W 6 placówkach nie zapewniono właściwego oświetlenia elektrycznego. Stwierdzone nieprawidłowości skutkowały wszczęciem postępowania administracyjnego celem wyegzekwowania należytego stanu sanitarno-technicznego i zapewnienia właściwego oświetlenia elektrycznego.

Stwierdza się konieczność większego zaangażowania organów prowadzących w zabezpieczenie odpowiedniej ilości środków finansowych z przeznaczeniem na prace remontowe oraz zakup mebli i wyposażenia placówek oświatowo-wychowawczych posiadających stosowne atesty i certyfikaty. Wielokrotne prolongowanie nakazów decyzji administracyjnych powoduje znaczne pogorszenie się warunków sanitarno-higienicznych i technicznych w przedmiotowych placówkach.

IV. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Komórka organizacyjna Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej uczestniczy w procesie inwestycyjnym dokonując uzgodnień poczynając od projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, po uczestniczenie w odbiorach inwestycji. Działania te mają na celu ochronę środowiska i zdrowia ludzi oraz zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego powiatu. Zakres działania Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego określony w art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2023r., poz. 338 z późn. zm.) pozostaje niezmienny od wielu lat.

Tabela 1. Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

1.	Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
2.	Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych.
3.	Uzgadnianie projektów decyzji o warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych
4.	Wydawanie opinii co do potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i co do ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.
5.	Uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez właściwy organ.
6.	Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.
7.	Przeprowadzanie kontroli obiektów w trakcie realizacji oraz wizji lokalnych.
8.	Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

1. Opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin w zakresie wymagań sanitarnohigienicznych.

W 2023 roku zaopiniowano **13** dokumentacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz **3** studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wszystkie dokumenty zaopiniowano pozytywnie, przy czym dla **9** dokumentów wydano opinie z uwagami. W bieżącym roku wzorem lat ubiegłych dominowały dokumentacje planistyczne dotyczące wyznaczenia na terenach rolnych zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług nieuciążliwych.

Przed przystąpieniem do opracowania ww. dokumentacji planistycznych, powiatowy inspektor wydaje opinię co do zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W roku 2023 wydano **20** opinii dla prognoz. W przypadku **4** postępowań wydano opinie z uwagami dla zakresu prognozy oddziaływania na środowisko.

Łącznie zarejestrowano **36** spraw (36 w 2022 r., 36 w 2021 r.).

Ważniejsze projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim:

- „Miejscowy plan zagospodarowania dla działek w części obrębu Osetno oraz w części obrębu geodezyjnego Ostrowite, gmina Biskupiec”. Tereny użytków rolnych na obszarze o łącznej powierzchni ok. 37,64 ha zlokalizowanym w pobliżu Jeziora Głowińskiego i Jeziora Płocizno przeznaczono na tereny zabudowy letniskowej i rekreacji indywidualnej. Jest to kontynuacja wypełniania wolnych terenów w pobliżu jezior na tereny zabudowy letniskowej w celu zwiększenia bazy turystycznej na terenie gminy Biskupiec.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Bratian (działka 570/6). Przeznaczono działkę nr 570/6 obręb Bratian o powierzchni 1,78 ha zlokalizowaną w pobliżu zjazdu z obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego pod działalność usługową. Działka ma dogodne połączenie z obwodnicą i może stanowić miejsce dla budowy wielu obiektów handlowo-usługowych.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto Lubawskie w obrębach geodezyjnych Jamielnik (działki 294/7 i 299/2) i Lekarty (działki 110/13, 110/4, 110/15, 110/16i 110/17)”. Przeznaczono fragmenty obrębów geodezyjnych Jamielnik i Lekarty o powierzchni 6,66 ha zlokalizowane w sąsiedztwie Jeziora Studa na tereny zabudowy letniskowej i usług turystycznych. Zamierzenie planistyczne jest kontynuacją wprowadzania turystyki w rejonie Jeziora Studa, które wraz z sąsiednim Jeziorem Lekarty, które już od wielu lat jest zagospodarowane turystycznie.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części Nowego Miasta Lubawskiego”. Opracowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części Nowego Miasta Lubawskiego zakłada zwiększenie

powierzchni terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej. Wiele terenów przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową jest kontynuacją istniejącej zabudowy i stanowi wypełnienie pustych działek w obrębie ulic na osiedlach zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W zakresie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wyznaczono szereg nowych terenów. Zmiany w zakresie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej są największe i istotnie zwiększają tereny pod rozwój przyszłej zabudowy miasta, co jest spójne ze strategią przedstawioną w studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego. W zakresie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług wyznaczono rozległe tereny przy ul. Narutowicza, ul. Jagiellońskiej i ul. Świerkowej. W zakresie terenów usługowych, istniejącą zabudowę usługową przy dworcu PKS rozdzielono na dwa tereny, tj. teren usług, teren obsługi komunikacji. Obszar na przedłużeniu ul. Targowej stanowiący obecnie teren drogi zlokalizowanej pomiędzy zabudową oczyszczalni ścieków i Komendy PSP przeznaczono na zabudowę usługową. W zakresie zabudowy produkcyjnej doszło do niewielkiego zwiększenia jej powierzchni w rejonie ul. Grunwaldzkiej i Hławskiej (zakład stolarski). W północno-wschodniej części miasta, w znacznej odległości od zwartej zabudowy, w miejscu dotychczasowego terenu rolniczego wyznaczono teren elektrowni słonecznej IPEF. Ostatnimi istotnymi zmianami jest wyznaczenie 3 terenów obsługi podróży lub parkingu.

2. Uzgadnianie projektów decyzji o warunków zabudowy i zagospodarowania terenu i decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Zapisy art. 3 pkt 1a ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz art. 53 ust. 4 pkt 2a i art. 60 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm.) obligują właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego do uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projektu decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. W bieżącym roku z wnioskiem o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego zwrócono się 66 razy. W przypadku 20 wniosków zajęto stanowisko w formie postanowienia, w tym: 1 postanowienie o odmowie uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy, 1 postanowienie wydane z zastrzeżeniem, 18 postanowień wydanych bez zastrzeżeń. W trakcie prowadzonych postępowań wystosowano 3 pisma o uzupełnienie wniosku. Pozostałe wnioski o uzgodnienie projektu decyzji o warunkach zabudowy i decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, których realizacja nie czyniła zasadnym spełnienia szczególnych wymagań higienicznych i zdrowotnych załatwiono w sposób milczący, tj. w aktach sprawy zamieszczono adnotację o milczącym załatwieniu sprawy, wskazując treść rozstrzygnięcia oraz jego podstawę prawną.

Odmówienie uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy wynikało z planowanej lokalizacji budynków mieszkalnych w strefie sanitarnej czynnego cmentarza, tj. w odległościach 12 m i 43 m. Inwestor planował zmienić przeznaczenie istniejących budynków magazynowych i usługowych na budynki mieszkalne jednorodzinne. W konsekwencji stwierdzono, że lokalizacja budynków w odległości poniżej 50 m od granicy cmentarza jednoznacznie wyklucza ich planowane przeznaczenie na budynki mieszkalne jednorodzinne.

Uzgodnienie z zastrzeżeniem dotyczyło lokalizacji przydomowej oczyszczalni ścieków w niewielkiej odległości od istniejącej studni. W trakcie analizy załącznika graficznego działki objętej inwestycją ujawniono studnię. Na podstawie uzupełnionej dokumentacji (projekt przydomowej oczyszczalni) oraz oświadczenia inwestora o korzystaniu wyłącznie z wody wodociągowej wydano postanowienie z zastrzeżeniem dotyczącym zakazu pobierania ze studni wody do spożycia przez ludzi oraz wskazano na konieczność likwidacji studni w oparciu o przepisy odrębne.

Łącznie zarejestrowano **66** spraw (10 w 2022 r., 1 w 2021 r.).

Ważniejsze projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu uzgodnione przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim oprócz wyżej omówionych:

- „Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku mieszkalnego wielorodzinnego wraz z budową niezbędnej infrastruktury technicznej na dz. nr 153/3 i 153/4, obr. Mikołajki, gm. Kurzętnik. Inwestycja ma na celu dostosować istniejący budynek wielorodzinny do aktualnych wymogów budowlanych.
- „Budowa budynku magazynowego wraz z infrastrukturą techniczną na części działki nr ewid. 68/1 w miejscowości Gwiździny, obręb geodezyjny Gwiździny, gmina Nowe Miasto Lubawskie. Inwestycja dotyczy budowy dużej hali magazynowej w bliskim sąsiedztwie budynków mieszkalnych.
- „Budowa budynku produkcyjnego, budowa budowli w tym suwnic, węzła betoniarskiego z 3 silosami, 15 murów oporowych, placów składowych, budowie infrastruktury technicznej wraz z zagospodarowaniem terenu niezbędnymi rozbiórkami na działce nr 1145/10 i 1143 obr. Kurzętnik, gm. Kurzętnik. Projekt decyzji dotyczy rozbudowy istniejącego zakładu produkcji wyrobów betonowych i betonu towarowego. Inwestycja przed wydaniem decyzji była poprzedzona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. W decyzji o warunkach zabudowy uwzględniono warunki wynikające z decyzji środowiskowej.
- „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 22 MW z możliwością realizacji w etapach – każdy o mocy do 1 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na częściach działek o nr ewid. 97/4 i 99 w miejscowości Wawrowice, obręb geodezyjny Wawrowice, gmina Kurzętnik. Inwestycja przed wydaniem decyzji była poprzedzona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach. W decyzji o warunkach zabudowy uwzględniono warunki wynikające z decyzji środowiskowej

3. Wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Istotną kwestią w działalności państwowej inspekcji sanitarnej jest wydawanie opinii dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Postępowanie prowadzone jest na wniosek wójta/burmistrza przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez ww. organy. W przedmiotowym rozporządzeniu przedsięwzięcia podzielono na 2 grupy: (I grupa) mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i (II grupa) mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W przypadku I grupy raport jest obligatoryjny i na jego podstawie uzgadnia się warunki realizacji danego przedsięwzięcia lub wydaje się opinię negatywną. W przypadku II grupy opinia wydawana jest na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia i dotyczy konieczności lub braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dla **I grupy** przedsięwzięć wydano łącznie **3** opinie sanitarne, w tym 2 opinie uzgadniające warunki realizacji oraz 1 uzgadniającą warunki realizacji w związku z postępowaniem w przedmiocie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. (3 opinie w 2022 r. i opinii 5 w 2021 r.). Uzgodniono następujące inwestycje:

- „Budowa instalacji eko-recyklingu odpadów metodą pirolizy” na działce o nr ewid. 184/6 obręb Brzozie Lubawskie, gmina Kurzętnik” (2 opinie);
- „Budowa fermy do odchowu piskląt indyckich wraz z infrastrukturą zaplecza technicznego, umożliwiającego właściwą organizację funkcjonowania projektowanej instalacji do chowu drobiu” na działce nr 177, obręb Montowo, gmina Grodziczno (426 DJP).

Opinie pozytywne dla instalacji do pirolizy wynikały z położenia instalacji poza zwartą zabudową wsi, tj. w odległości ok. 1 km od zwartej zabudowy wsi Brzozie Lubawskie. Przekształceniu zostaną poddane odpady tworzyw sztucznych i gumowych w ilości nie większej niż 5000 Mg/rok (30 Mg/dobę). Łącznie w skali roku będzie to 3500 Mg opon i 1500 Mg polipropylenów, polietylenów. Do inicjacji procesu nie będzie używany olej popirolityczny. Czas rozgrzewania reaktora wynosi około 4 godzin i będzie zasilany w tym okresie olejem opałowym lekkim. Następnie proces podgrzewania (20 godzin) zostanie przełączony na palniki na gaz popirolityczny oczyszczony w takim stopniu, że przed spalaniem nie stanowi już odpadu i nie może spowodować emisji większych niż w wyniku spalania gazu ziemnego. Spaliny gazu popirolitycznego poddane będą dalszemu procesowi oczyszczania. Analizę stanu zanieczyszczenia powietrza dla planowanej instalacji pirolizy

przeprowadzono zgodnie z referencyjną metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu opisaną w Załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Modelowanie przeprowadzono za pomocą programu komputerowego OPERAT FB. Prognozowane stężenia zanieczyszczeń w powietrzu wywołane przez emitory instalacji pirolizy prognozuje się niższe od obowiązujących wartości odniesienia. Opracowana w raporcie o oś prognoza poziomów określonych substancji w powietrzu nie przekracza proponowanych standardów jakości powietrza pod kątem stężenia substancji złośliwych w powietrzu wraz z jednostkami odorowymi (*tabela nr 37, opracowanie NFOŚiGW „Lista substancji i związków chemicznych, które są przyczyną uciążliwości zapachowej”*). Z analizy symulacji komputerowej przeprowadzonej za pomocą programu SON2 wersja 5.424 wynika, że hałas emitowany z posesji inwestora nie będzie przekraczał normatywnych wartości poza terenem działki inwestora. W rejonie najbliższych budynków mieszkalnych prognozuje się hałas o natężeniu < 30 dB (A).

Opinia pozytywna dla inwestycji polegającej na budowie 2 budynków do odchowu piskląt indyckich w ilości łącznej 80000 sztuk/cykl (426 DJP) wynikała z położenia instalacji poza zwartą zabudową Katlewo (1 km), w znacznym oddaleniu od najbliższych budynków terenów lotniskowych (2 km) oraz w istotnej odległości od najbliższych budynków mieszkalnych rozproszonej zabudowy wsi Białobłoty (337 m od najbliższego emitora indycznika do budynku), zapewnienia wymaganego areału użytków rolnych do zagospodarowania obornika, zastosowania wydajnej wentylacji w budynkach. Prognoza emisji zanieczyszczeń została obliczona na podstawie programu komputerowego *OPERAT FB v 8.11.5/2023 r. Ryszard Samoć*. Prognozowane stężenia zanieczyszczeń w powietrzu wywołane przez emitory instalacji do odchowu drobiu prognozuje się niższe od obowiązujących wartości odniesienia. Stężenia maksymalne pyłu PM_{2,5} w pobliżu najbliższych budynków mieszkalnych nie przekroczą $2,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a średnioroczne $0,019 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Będą to poziomy niższe od zaleceń WHO. Prognozowane chwilowe skumulowane stężenie maksymalne jednogodzinne amoniaku w powietrzu atmosferycznym wynosić będzie w rejonie terenów chronionych (najbliższych budynków mieszkalnych) ok. $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ tj. poniżej $375 \mu\text{g}/\text{m}^3$ czyli proggu rozpoznania. Z analizy symulacji komputerowej przeprowadzonej za pomocą programu komputerowego *HPZ 2001 Windows* wynika, że hałas emitowany z posesji inwestora nie będzie przekraczał normatywnych wartości. Szacuje się, że zarówno w porze dnia i nocy, hałas w rejonie najbliższych budynków mieszkalnych nie przekroczy 30 dB.

W październiku 2023 roku do stacji sanitarnej wpłynął raport o oddziaływaniu na środowisko dla inwestycji polegającej na budowie farmy fotowoltaicznej w obrębie Łąkorz o mocy do 250 MW, przewidzianej na obszarze do 208 ha. Wydanie opinii planowane jest w I kwartale 2024 r.

Dla **II grupy** przedsięwzięć wydano **47** opinii sanitarnych (75 w 2022 r., 81 w 2021 r.), w tym 6 opinii wydano w związku z postępowaniem w przedmiocie zmiany decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Dla **6** przedsięwzięć stwierdzono obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W roku 2023 dominowały wnioski związane z budową farm fotowoltaicznych. Karty informacyjne przedsięwzięcia sporządzane dla budowy farm fotowoltaicznych są dokumentami obszernymi, zawierającymi wiele analiz, w tym zazwyczaj akustyczną i krajobrazową. Pozwala to w większości przypadków zająć stanowisko w sprawie bez konieczności wymagania sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Raportu dla farm fotowoltaicznych żąda się w przypadku farm o bardzo dużej powierzchni zabudowy, zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie dużych skupisk ludzi. Konieczność raportu o oddziaływaniu na środowisko wymagano dla 4 instalacji fotowoltaicznych, w tym m.in. dla największej o mocy do 50 MW w obrębie Mroczo i Mroczenko, przewidzianej na obszarze do 53 ha. PPIS w Nowym Mieście Lubawskim w analizowanych sprawach stosując zasadę przezorności, w związku z dużym obszarem zabudowy elektrowni fotowoltaicznych oraz bardzo dużą bazą magazynów energii wyraził stanowisko o konieczności sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, który pozwoli na wydanie merytorycznej opinii w przedmiotowej sprawie. Farma fotowoltaiczna wyposażona w duże magazyny energii oprócz potencjalnego oddziaływania akustycznego, może w przypadku awarii instalacji stanowić źródło emisji zanieczyszczeń do wody, ziemi i powietrza.

Potrzebę sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko stwierdzono również w przypadku instalacji do pirolizy (opisanej powyżej) oraz rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 538 na odcinku Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo część 1: DK 15 (obwodnica Nowego Miasta Lubawskiego) – skrzyżowanie DW 541 (Grodziczno). Jakkolwiek karta informacyjna przedsięwzięcia (KIP) dla rozbudowy drogi była dokumentem obszernym, w szczególności w zakresie inwentaryzacji przyrody i oddziaływania na przyrodę, to mało uwagi poświęcono oddziaływaniu drogi na lokalną ludność. Rozbudowa drogi na odcinku ok. 12,7 km oraz możliwa budowa części drogi po nowym śladzie (obwodnicy Grodziczna i Nowego Grodziczna) może rodzić obawy mieszkańców terenów gdzie przewidywany jest przebieg

obwodnicy. O ile przeniesienie ruchu tranzytowego poza wsie Grodziczno i Nowe Grodziczno będzie korzystne dla mieszkańców budynków położonych przy obecnej drodze wojewódzkiej, to wytyczenie nowego pasa drogowego wzdłuż zagospodarowanego terenu pól uprawnych i zabudowań może być przyczyną uciążliwości środowiskowych dla mieszkających tam ludzi oraz wywołać konflikty społeczne (podział działek rolniczych, ograniczony dojazd do działek rolniczych i nieruchomości). Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 538 wymaga dokumentu szczegółowego – raportu o oddziaływaniu na środowisko, w którym opisane będą: wariant proponowany przez inwestora, racjonalny wariant alternatywny, wariant najkorzystniejszy dla środowiska. Uzasadnienie wariantu inwestorskiego powinno wynikać m.in. z najmniejszego oddziaływania na środowisko w tym zdrowie ludzi oraz co jest również istotne z braku konfliktów społecznych. Społeczność lokalna ma prawo do współdecydowania w kwestiach dotyczących nowych inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Ważnym etapem przy inwestycjach drogowych są spotkania Zespołów Projektowych z lokalną społecznością. W otrzymanym dokumencie nie było informacji o takich spotkaniach i o ewentualnych skargach i wnioskach.

Łącznie w sprawach farm fotowoltaicznych zajęto 32 stanowiska. Pozostałymi przedsięwzięciami opiniowanym przez PPIS były inwestycje drogowe (10), ujęcie zbiorowe wody (1), stacja paliw (1), chlewnia (1), instalacja do pirolizy (1), instalacja do produkcji wyrobów betonowych (1).

Ostatnie lata to bardzo znaczący spadek wniosków związanych z budową obiektów inwentarskich. O ile do roku 2020 można uznać, że były to dominujące inwestycje w powiecie nowomiejskim, to obecnie są rzadkie. Obecna sytuacja geopolityczna samoistnie zahamowała rozwój gospodarstw hodowlanych. Dodatkowo pojawiły się choroby zwierząt: afrykański pomór świń i ptasia grypa. Widoczny jest również trend spadkowy w liczbie farm fotowoltaicznych. Obecnie coraz rzadziej wnioskuje się o budowę farm o mocy 1-2 MW, a dominują farmy większe. Średnia moc farm, dla których wydano opinię w 2023 roku to 11 MW.

W zakresie inwestycji drogowych dominują przebudowy dróg gminnych na odcinkach do kilku kilometrów. Gminy powiatu nowomiejskiego systematycznie modernizują drogi gruntowe do parametrów dróg twardych asfaltowych oraz wykonują remonty istniejących dróg twardych w celu wymiany warstwy ścieralnej, podbudowy, remontu przepustów i mostów.

Inne ważniejsze przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko opiniowane w bieżącym roku:

- „Budowa budynku produkcyjnego, budowa budowli, w tym: węzła betoniarskiego, suwnic, konstrukcji oporowych, zbiorników, budowa urządzeń budowlanych (infrastruktury), w tym: doziemnych instalacji, placów składowych i manewrowych na działkach o nr ew. 1024/5, 1025/2, 1060/3, 1142/1, 1142/3, 1142/5, 1143, 1145/10, 1147/1, w obrębie Kurzętnik przy ul. Dworcowej 10 w miejscowości Kurzętnik”. Planowana wydajność węzła betoniarskiego nie może przekroczyć 40 m³/h.
- „Budowa instalacji fotowoltaicznej o mocy do 40 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ewidencyjnym 413, 414/2, 414/3, 414/4, 418/1, 421/5, 427/7 oraz 405/1, 405/2 w obrębie Mikołajki, gmina Kurzętnik”. Planowany obszar farmy do 38 ha.
- „Budowa farmy fotowoltaicznej PV Ostaszewo-Rynek o mocy do 23 MW wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą”. Planowany obszar farmy do 23,3 ha.
- „Budowa farmy fotowoltaicznej o mocy do 22 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o nr ewidencyjnym 97/4, 99 oraz 98 w obrębie Wawrowice, gmina Kurzętnik”. Planowany obszar farmy do 22,6 ha.
- „Rozbudowa drogi powiatowej nr 5500N na rzece Drwęca z rozbiórką istniejącego mostu i budową nowego obiektu mostowego wraz z budową i przebudową niezbędnej infrastruktury technicznej przy ul. Mszanowskiej w Nowym Mieście Lubawskim”. Planowana jest budowa nowego mostu na rzece Drwęca o całkowitej długości przęsła 30,5 m.
- „Budowa budynku inwentarskiego z infrastrukturą towarzyszącą oraz zmiana systemu hodowli w budynku istniejącym na dz. nr 307/1 obręb Skarlin, gm. Nowe Miasto Lubawskie”. Planowana tuczarnia o wymiarach 16,00 x 60,00 m dla tuczu 1000 szt. tuczników (140 DJP).

Łącznie w ramach opiniowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (I i II grupa) zarejestrowano **52** wnioski (80 w 2022 r., 86 w 2021 r.).

4. Uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy, przebudowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych.

Bardzo istotną kwestią w działalności inspekcji sanitarnej jest uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych. W 2023 roku wydano **22** pozytywne opinie sanitarne dla dokumentacji projektowych inwestycji (22 w 2022 r., 36 w 2021 r.). W przypadku 12 dokumentacji wydano opinie pozytywne z zastrzeżeniami. W ostatnich latach nastąpił spadek liczby projektów budowlanych składanych do Powiatowej Stacji w celu uzgodnienia pod względem wymogów higieniczno-sanitarnych. Wynika to z mniejszej liczby inwestycji prowadzonych z powodu COVID-19 i aktualnej sytuacji geopolitycznej. Nadal wyraźny jest spadek inwestycji

w rolnictwie (budynki i budowle rolnicze), które dotychczas stanowiły ok. 50 % uzgadnianej dokumentacji. W bieżącym roku z 22 wniosków tylko 6 dotyczyło obiektów związanych z rolnictwem. Podobnie jak w latach poprzednich szczególną uwagę poświęca się budynkom, w którym planowana jest produkcja żywności i żywienie zbiorowe. Ważne jest tutaj rozdzielanie stref o różnych wymaganiach higieniczno-sanitarnych, tj. pomieszczeń magazynowych, socjalnych, produkcyjnych, a w żywieniu zbiorowym pomieszczeń obróbki wstępnej, produkcji właściwej, ekspedycji, sali konsumenckiej, zmywalni naczyń. Ważna jest również właściwa wentylacja pomieszczeń, w których występują procesy emitujące duże ilości ciepła i pary wodnej. Najwięcej problemów sprawiają dokumentacje podmiotów leczniczych (szczególnie przebudowywanych), gdzie trzeba zapewnić odpowiedni rozkład pomieszczeń o różnym reżimie sanitarnym oraz powiązać je technologicznie.

Wydane opinie dotyczyły następujących obiektów budowlanych:

- obiektów inwentarskich – 6 opinii;
- obiektów usługowych i mieszkalno-usługowych – 9 opinii;
- obiektów produkcyjnych – 3 opinie;
- obiektów magazynowych – 3 opinie;
- podmiotów leczniczych – 1 opinia.

Ważniejsze projekty inwestycji uzgodnionych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowym Mieście Lubawskim, istotne dla lokalnej społeczności:

- „Budowa budynku restauracyjnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz rozbiórka istniejącego budynku gospodarczego” na działce nr 193, obręb Tylice. Przewidziano budowę budynku usługowego do świadczenia usług restauracyjnych oraz organizacji imprez okolicznościowych. Część restauracyjna (sala restauracyjna) ma powierzchnię użytkową 259,32 m². Obiekt przewidziano do 100 uczestników.
- Projekt technologiczny „Punktu aptecznego” zlokalizowanego Tereszewo 19, 13-306 Kurzętnik. Oceniono pomieszczenia o powierzchni 44,33 m² przeznaczone na punkt apteczny w miejscowości Tereszewo.
- „Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń usługowych w parterze budynku mieszkalnego wielorodzinnego na cele mieszkalne” zlokalizowanego na działce nr 88/8 obręb 5 w Nowym Mieście Lubawskim. Na parterze budynku po byłym dworcu PKP wydzielono 6 mieszkań o łącznej powierzchni 215,94 m².

5.Kontrole w trakcie realizacji obiektów budowlanych

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w ramach posiadanych kompetencji może dokonać kontroli realizacji obiektu budowlanego pod kątem spełnienia przez realizowane obiekty wymogów higienicznosanitarnych. Kontrola ma ujawnić ewentualne uchybienia

higieniczno-sanitarne na etapie budowy aby móc przy mniejszym nakładzie środków finansów dokonać potrzebnych zmian w obiekcie. Ujawnienie błędnych rozwiązań projektowych dopiero na etapie procedury dopuszczenia obiektu do użytkowania, może doprowadzić do sytuacji, w której ich naprawa będzie wymagała podjęcia dużo bardziej kosztownych działań, niż te, które można podjąć na etapie budowy budynku.

W 2023 r. przeprowadzono łącznie 7 kontroli z 8 planowanych. Nie przeprowadzono kontroli hali sportowej przy Szkole Podstawowej w Biskupcu. Z informacji uzyskanych od inwestora (Gminy Biskupiec), inwestycji nie rozpoczęto w roku 2023 z powodu braku rozstrzygnięcia przetargu. Inwestycja będzie realizowana dopiero w 2024 roku. Pozostałe obiekty, w których przeprowadzono kontrolę w trakcie realizacji to:

- Hala produkcyjna firmy JAWOR, dz. nr 18/2, 19/2, 30 obręb 4 Nowe Miasto Lubawskie. Realizowany budynek stanowi uzupełnienie zabudowy przemysłowej Przedsiębiorstwa Drzewnego „JAWOR” i został przeznaczony do produkcji warstwy nośnej do podłóg drewnianych warstwowych. W hali przewidziano procesy związane z mechaniczną obróbką drewna iglastego oraz klejenie na prasie. Część powierzchni hali zostanie przeznaczona na cele magazynowe. Przewiduje się zatrudnienie do 30 osób na zmianę w systemie pracy 3-zmianowym;
- „Stacja Uzdatniania Wody w Nowym Mieście Lubawskim na działkach o nr 23/4, 23/5, 106/2, 106/1, 106/3, obręb 6; dz. nr 17/3, 17/6, 17/7, 19/1, 122/2, 122/6, obręb 10, Nowe Miasto Lubawskie, dz. nr 64, 65, obręb 13 Nowe Miasto Lubawskie. Realizowano nową stację uzdatniania wody dla mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego dla średniej dobowej produkcji wody wynoszącej 1944,0 m³;
- „Stacja Uzdatniania Wody w Łąkorcu” na działce 501/1 obręb Łąkorz. Realizowano nową stację uzdatniania wody dla mieszkańców miejscowości: Łąkorz, Łąkorek, Lipinki, Sumin, Mierzyn, Gaj, Rywałdzik, Wardęgowo, Sędzice, Babalice, Ostrowite, Osetno dla średniej dobowej produkcji wody średniej dobowej wynoszącej 975,0 m³.
- „Rozbudowa oczyszczalni ścieków na działkach nr 52/5, 51/6 obręb Fitowo”. Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Biskupcu polegała na wymianie istniejących urządzeń technologicznych w celu zwiększenia przepustowości oczyszczalni od obecnej 8333 RLM do 8683 RLM. Oczyszczalnia została przystosowana do przepustowości średniej dobowej ścieków wynoszącej 980,0 m³.
- Centrum Koordynacji Działań Straży Pożarnych oraz Centrum Integracji Społecznej w Gminie Nowe Miasto Lubawskie na dz. nr 622, obręb Bratian. Obiekt przewidziano na potrzeby działalności OSP Bratian oraz świetlicy wiejskiej w Bratianie.
- Budynek restauracyjny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na dz. nr 193, obręb Tylice. Podstawową funkcją obiektu będzie świadczenie usług restauracyjnych oraz organizacja imprez okolicznościowych dla 60 – 100 osób.
- Przetwórnia owoców i warzyw – dobudowa hali produkcyjno-magazynowej z łącznikiem i budynkiem technicznym na działkach nr 91/2, 92/1, obręb Mierzyn. Realizowany obiekt stanowi rozbudowę w obrębie istniejącego

gospodarstwa rolnego kompleksu obiektów stanowiących przetwórnię owoców i warzyw. W obiekcie przewiduje się przygotowanie (kwaszenie), magazynowanie oraz konfekcjonowanie (pakowanie, etykietowanie i przygotowanie do ekspedycji) kwaszonych ogórków i kapusty.

Skontrolowane obiekty realizowane były zgodnie z projektem budowlanym w zakresie spraw sanitarno-higienicznych. Większość kontroli wykonano na etapie stanu surowego zamkniętego. Wydano ogólne uwagi i zalecenia dotyczące prowadzenia dalszych prac w zakresie wentylacji (w przypadku zbyt ogólnego projektu wentylacji), tj. wskazano krotkość wymian powietrza, materiały, lokalizację anemostatów, czerpni, wyrzutni. Określono wytyczne do wykończenia ścian, posadzek, sufitów oraz montażu armatury sanitarnej. W przypadku obiektów stacji uzdatniania wody ustalono również proces ich przyszłego uruchamiania (zakres badań wody, konieczność wystąpienia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego o ocenę higieniczną dla zastosowanych mających kontakt z wodą

6. Dopuszczenie do użytkowania obiektów budowlanych oraz ich wpływ na stan sanitarnohigieniczny terenu działalności Powiatowej Stacji.

Ostatnim etapem działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest uczestnictwo w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. W roku 2023 wpłynęło 40 zawiadomień o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektu. W ramach kontroli sprawdza się wykonanie budynku zgodnie z projektem budowlanym oraz spełnienie wymogów sanitarno-higienicznych. W 2023 r. przeprowadzono łącznie **11** kontroli (9 w 2022 r., 6 w 2021 r.), w tym:

- **8** kontroli w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy prawo budowlane,
- **3** kontrole na podstawie art. 3 pkt 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wnioski z końca grudnia 2023 r., dla których termin zajęcia stanowiska upływał dopiero w 2024 r., zostaną uwzględnione w sprawozdaniu z rok 2024 r. Pozostałe zawiadomienia o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania obiektów, których realizacja nie czyniła zasadnym spełnienia szczególnych wymagań higienicznych i zdrowotnych załatwiono w sposób milczący, tj. w aktach sprawy zamieszczono adnotację o milczącym załatwieniu sprawy, wskazując treść rozstrzygnięcia oraz jego podstawę prawną.

Obiekty, które były przedmiotem kontroli zostały zrealizowane zgodnie z projektem budowlanym. Ogółem wydano **11** opinii sanitarnych dla skontrolowanych inwestycji (8 w 2022 r., 8 w 2021 r.). W bieżącym roku zaznaczył się trend wzrostowy kontroli spowodowany m.in. zakończeniem stanu epidemii, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego i zwiększeniem pracy zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w terenie.

Wykaz obiektów uruchamianych obiektów istotnych dla lokalnej społeczności, w których uczestniczył Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny:

- **Inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej**

- „Stacja Uzdatniania Wody w Nowym Mieście Lubawskim na działkach o nr 23/4, 23/5, 106/2, 106/1, 106/3, obręb 6; dz. nr 17/3, 17/6, 17/7, 19/1, 122/2, 122/6, obręb 10, Nowe Miasto Lubawskie, dz. nr 64, 65, obręb 13 Nowe Miasto Lubawskie. Wybudowano nową stację uzdatniania wody dla mieszkańców Nowego Miasta Lubawskiego dla średniej dobowej produkcji wody wynoszącej 1944,0 m³.
- „Stacja Uzdatniania Wody w Łąkorcu” na działce 501/1 obręb Łąkorz. Kompleksowo przebudowano stację uzdatniania wody dla mieszkańców miejscowości: Łąkorz, Łąkorek, Lipinki, Sumin, Mierzyn, Gaj, Rywałdzik, Wardęgowo, Sędzice, Babalice, Ostrowite, Osetno dla średniej dobowej produkcji wody wynoszącej 975,0 m³.
- „Rozbudowa oczyszczalni ścieków na działkach nr 52/5, 51/6 obręb Fitowo”. Rozbudowa oczyszczalni ścieków komunalnych w Biskupcu polegała na wymianie istniejących urządzeń technologicznych w celu zwiększenia przepustowości oczyszczalni od obecnej 8333 RLM do 8683 RLM. Oczyszczalnia została przystosowana do przepustowości średniej dobowej ścieków wynoszącej 980,0 m³.

- **Obiekty nauki i wychowania**

- „Liceum Wesoła Góra”, ul. Polna 7, 13-300 Mszanowo. Dokonano oględzin istniejącego budynku usługowego w celu wydania opinii o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych do prowadzenia szkoły ponadpodstawowej dla dzieci spełniających obowiązki nauki poza szkołą. Edukacja domowa w placówce polega na samodzielnym uczeniu się w domu uczniów zapisanych do szkoły. Planowana jest liczba dzieci do 50. Uczniowie uczą się samodzielnie w domu wszystkich przedmiotów szkolnych zgodnie z planem nauczania dla placówki szkoły średniej. Po opracowaniu materiału z każdego semestru, uczniowie będą zdawać egzaminy pisemne i ustne w siedzibie placówki. W pozostałym okresie uczniowie nie przebywają w placówce.

- **Obiekty magazynowe i produkcyjne**

- „Centrum Badawczo-Rozwojowego EXPOM S.A. o profilu OZE” na działkach o nr ewid. 1645/8, 1645/10, 1645/14, obręb Kurzętnik. W budynku prowadzone będą prace warsztatowo-laboratoryjne i biurowe związane z rozwojem technologii OZE przez zakład EXPOM S.A w Kurzętniku. Powierzchnia użytkowa budynku wynosi 1132,3 m³;

- „Budynek magazynowy z częścią socjalną oraz montażową wraz z infrastrukturą w postaci placów i dróg dojazdowych” na działce nr 357 i 358, obręb Nielbark. Nowo wybudowany budynek magazynowy z częścią socjalną i montażową o wymiarach 59,90 x 62,41 m został przewidziany na potrzeby firmy Lüttgens Polska Sp. z o.o. Sp.k., ul. Sosnowa 2, 13-306 Nielbark. Firma Lüttgens specjalizuje się w produkcji części i podzespołów formowanych wtryskowo z termoplastycznych, konstrukcyjnych tworzyw sztucznych na potrzeby klientów z branży motoryzacyjnej, sanitarnej, AGD, budowlanej, elektrotechnicznej;
 - Budynek produkcyjny służący produkcji w branży konstrukcji stalowych w ramach projektu „Wdrożenie nowej technologii wytwarzania konstrukcji stalowych w przedsiębiorstwie KONTER Sp. z o.o.” zlokalizowanego na działce nr 1147/11 obręb Kurzętnik. Obiekt jednokondygnacyjny o powierzchni zabudowy 2920,65 m², w którym przewidziano produkcję konstrukcji stalowych.
- **Inne obiekty użyteczności publicznej**
 - „Lokal „Punktu aptecznego” zlokalizowany w miejscowości Tereszewo nr 19, 13-306 Kurzętnik;
 - „Lokal „Punktu aptecznego” zlokalizowany w miejscowości Mroczno, dz. nr 100/6, 13-324 Grodziczno;
 - Budynek usługowo-handlowy „Biedronka” wraz z infrastrukturą techniczną i zagospodarowaniem terenu” na działkach nr 216/103 i 216/104 obręb Jamielnik;
 - „Budynek wypożyczalni nart i łyżew z częścią restauracyjną, kawiarnią oraz zapleczem socjalnym i technicznym wraz z przebudową istniejącej części” na działkach o nr ewid. 160/5, 160/37 obręb 0006 Kurzętnik, gm. Kurzętnik. Budynek o kondygnacjach piwnicy, parteru, poddasza + antresola o powierzchni użytkowej 2006,16 m², w którym przewidziano wypożyczalnię łyżew i nart, kawiarnię, sklep, restaurację z zapleczem kuchennym. Obiekt przewidziano do obsługi klientów ośrodka narciarskiego Kurza Góra.

7. Podsumowanie

Łącznie w ramach działalności nadzorczej zajmowano stanowisko 181 razy (177 w 2022 r., 191 razy w 2021 r.). Na tę liczbę składają się przeprowadzone kontrole (18), wydane opinie, postanowienia i inne pisma (163).

W związku z dokonanymi czynnościami kontrolnymi oraz opiniowaniem projektów budowlanych wydano 39 decyzji płatniczych (31 w 2022 r., 45 w 2021 r.).

8. Wnioski

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny, którego działalność kończy się w momencie odbioru inwestycji, wyprzedza działanie służb nadzoru bieżącego i obejmuje egzekwowanie wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie: lokalizowania, projektowania, realizacji i przekazywania do użytkowania obiektów budowlanych.

W ramach działalności współpracowano na bieżąco z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie przekazywania wydawanych opinii sanitarnych i pism.

V. Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna

Działania oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2023 roku były realizowane zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Olsztynie oraz wynikały z potrzeb środowiska lokalnego.

Współpracowano w realizacji niżej wymienionych programów głównie z placówkami nauczania i wychowania wszystkich poziomów edukacyjnych, a także Starostwem Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim, Komendą Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Nowym Mieście Lubawskiemu oraz placówkami służby zdrowia, ośrodkami kultury, sportu i rekreacji.

INTERWENCJE PROGRAMOWE

Wszystkie interwencje programowe za wyjątkiem „Krajowego Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS” realizowane są w zgodzie z rokiem szkolnym w placówkach edukacyjnych.

Tab. 1. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji programowych w placówkach edukacyjnych.

Zestawienie roku szkolnego 2022/2023 w porównaniu do roku szkolnego 2021/2022.

Lp.	Nazwa programu	Liczba placówek realizujących w roku 2021/2022	Liczba odbiorców w roku 2021/2022	Liczba placówek realizujących W roku 2022/2023	Liczba odbiorców w roku 2023/2023
INTERWENCJE PROGRAMOWE					
1	„Trzymaj Formę!”	14	982	21	2304
2	„Czyste powietrze wokół nas”	21	773	25	980
3	„Bieg po zdrowie”	6	438	6	431
4	„ARS, czyli jak dbać o miłość?”	4	327	4	278
5	„Wybierz życie - pierwszy krok”	4	622	4	674
6	„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	9	306	1	94
7	„Znamię! Znam je?”	-	-	3	195
8	„Podstępne WZW”	-	-	3	90
OGÓLEM:		58	3448	67	5046

Program „Trzymaj Formę!”

Głównym celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Program skierowany jest uczniów szkoły podstawowej klas V, VI, VII, VIII.

Do programu w roku szkolnym 2022/2023 przystąpiło 21 szkół i wzięło w nim udział 1360 uczniów, sporadycznie uczestniczyło w realizacji programu 351 uczniów. W realizacji programu uczestniczyli również rodzice/opiekunowie uczniów tj. 593 osób. W porównaniu z rokiem szkolnym 2021/2022 zwiększyła się zarówno ilość szkół uczestniczących w programie jak i ilość uczniów, w 2021/2022 do realizacji przystąpiło 14 szkół z liczbą 982 uczniów. Powiatowa Stacja przeprowadziła szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarek szkolnych w celu przygotowania koordynatorów do realizacji programu oraz podniesienia ich wiedzy.

Program „ Bieg po zdrowie”

Celem programu jest opóźnienie lub zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, zwiększanie wiedzy i umiejętności na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia tytoniu. Grupa, do której skierowany jest program, to dzieci w IV klasie szkoły podstawowej (grupa wiekowa 9-10 lat). W roku szkolnym 2022/2023 program realizowało podobnie jak w poprzednim roku szkolnym 6 szkół, z liczbą 221 uczniów. Na poziomie szkoły w realizacji programu wzięło też udział 210 opiekunów/rodziców. W ramach programu Powiatowa Stacja przeprowadziła szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarek szkolnych.

Program „ Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu jest wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów w tym dymu papierosowego. Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego, zwiększenie poziom wiedzy na temat skutków palenia papierosów oraz zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym tytoniowy. Program jest skierowany i dostosowany do dzieci w wieku 5-6 lat. Edukacją programową objęto w roku szkolnym 2022/2023: 845 dzieci i 135 rodziców/opiekunów w 25 przedszkolach i oddziałach przedszkolnych, w porównaniu z rokiem poprzednim w roku szkolnym 2021/2022 zwiększyła się zarówno liczba szkół uczestniczących w programie,

jak i liczba osób go realizujących. W ramach programu Powiatowa Stacja przeprowadziła również szkolenie dla szkolnych koordynatorów programu oraz pielęgniarek szkolnych. Przeprowadzono także 2 zajęcia edukacyjne dotyczące profilaktyki palenia tytoniu oraz szkodliwości różnego rodzaju dymów dla 85 dzieci 5-6 letnich.

Zajęcia edukacyjne – Przedszkole w Zespole Szkół im. W. Jagiełły w Kurzętniku

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu jest ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież wchodzącą w dorosłe życie. Program skierowany jest do młodzieży w wieku 15-19 lat, ale zawarte są w nim też elementy angażujące ich rodziców.

W programie „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w odniesieniu do roku szkolnego 2021/2022 w roku 2022/2023 zarówno liczba placówek realizujących program jak i liczba osób uczestniczących w realizacji programu została utrzymana na podobnym poziomie. W roku szkolnym 2021/2022 w realizacji programu uczestniczyło 195 uczniów i 132 ich opiekunów/rodziców, natomiast w roku szkolnym 2022/2023 w realizacji uczestniczyło 178 uczniów i 100 opiekunów/rodziców. Przed rozpoczęciem realizacji programu zostały przeprowadzone także instruktaże telefoniczne dla koordynatorów szkolnych programu.

Program „Wybierz życie - pierwszy krok”

Program poświęcony jest profilaktyce zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz raka szyjki macicy i skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.

W roku szkolnym 2022/2023 podobnie jak w poprzednim roku szkolnym do realizacji programu przystąpiły 4 szkoły ponadpodstawowe, natomiast nieznacznie zmniejszyła się liczba uczestniczących w programie uczniów -298 osób, a zwiększyła się liczba rodziców – 385 osób. Przed rozpoczęciem realizacji programu zostały przeprowadzone także instruktaże telefoniczne dla koordynatorów szkolnych programu.

Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Skąd się biorą produkty ekologiczne” – to ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli, realizowany przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Uczy dzieci w wieku 5-6 lat, uczęszczające do przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, prawidłowych nawyków żywieniowych oraz zapoznaje dzieci z zagadnieniami rolnictwa ekologicznego. Został opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W roku szkolnym 2022/2023 do realizacji programu z racji ograniczeń materiałowych do realizacji programu zaproszono 1 placówkę edukacyjną, w programie wzięło udział 47 dzieci uczęszczających do klasy „0” oraz tyle samo ich rodziców/opiekunów.

Program „Znamie! Znam je?”

Celem programu jest upowszechnienie wiedzy na temat profilaktyki czerniaka poprzez: podniesienie poziomu wiedzy na temat czynników podnoszących ryzyko powstawania czerniaka, zapoznanie z zasadami profilaktyki czerniaka, nabycie umiejętności rozpoznawania czerniaka, budowanie postaw prozdrowotnych wśród młodzieży.

Edycją pilotażową w roku szkolnym 2022/2023 objęto 3 szkoły ponadpodstawowe z liczbą uczniów 195.

Program „Podstępne WZW”

Celem programu edukacyjnego „Podstępne WZW” jest upowszechnienie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C poprzez: przekazanie wiedzy na temat ryzyka zakażenia HAV, HBV i HCV, uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie, pobudzenie do refleksji nad odpowiedzialnością w zakresie własnych zachowań zdrowotnych, kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych.

Edycją pilotażową w roku szkolnym 2022/2023 objęto 3 szkoły ponadpodstawowe z liczbą uczniów 90.

„Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS”

Głównym celem Krajowego Programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV, m.in. poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS oraz poprawa jakości życia i dostępu do opieki zdrowotnej dla osób żyjących z HIV/AIDS oraz ich bliskich poprzez promowanie i wspieranie działań organizacji pozarządowych i wolontariatu w zakresie profilaktyki zakażenia HIV, pomocy zakażonym i chorym na AIDS, promowanie projektów integracyjnych z chorymi.

Corocznie Powiatowa Stacja we współpracy z Oddziałem Rejonowym PCK w Nowym Mieście Lubawskim oraz Starostem Powiatowym zorganizuje powiatową konferencja z okazji obchodów Światowego dnia AIDS oraz konkurs wiedzy o HIV/AIDS oraz innych zakażeniach krwiopochodnych. W roku 2023 r. konferencja oraz konkurs odbyły się w dniu 1 grudnia. W trakcie konferencji podsumowano tj. Konkursie wiedzy o AIDS i innych zakażeniach krwiopochodnych.

Podsumowanie i wręczenie nagród w konkursie wiedzy o HIV/AIDS i innych zakażeniach krwiopochodnych.

Konferencja Powiatowa 1.12.2023 r.

W 2023 roku zadania związane z realizacją wszystkich powyższych programów polegały również na umieszczaniu informacji edukacyjnych w mediach społecznościowych oraz stronie internetowej Powiatowej Stacji.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

Tab. 2. Wykaz programów i akcji realizowanych w ramach interwencji nieprogramowych w 2023 roku

Lp.	Rodzaj i tytuł interwencji w zakresie:	Zasięg interwencji	Liczba odbiorców
1.	Profilaktyka palenia tytoniu/ e-papierosów, w tym: Światowy Dzień Bez tytoniu, Światowy Dzień Rzucania Palenia	Ogólnokrajowy	971
2.	Akcja "Moje dziecko idzie do szkoły"	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	657
3.	Edukacja konsumencka / edukacja żywieniowa w tym kampania EFSA "Wybieraj bezpieczną żywność"	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	2077
4.	Profilaktyka chorób odkleszczowych	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	1617
5.	Propagowanie zasad higieny osobistej (w tym akcja "Myję ręce, bo wiem więcej", Szkoła mycia rąk Maxa i Elli"	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	1950
6.	Akcja "Zdrowe wakacje"	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	1960
7.	Światowy Dzień Zdrowia	Ogólnokrajowy	757
8.	Profilaktyka zażywania środków psychoaktywnych	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	547
9.	Profilaktyka antybiotykoodporności	Ogólnokrajowy	534
10.	Profilaktyka zarażeń pasożytniczych (owsica, wszawica, świerzp, bąblowica)	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	261
11.	Profilaktyka chorób nowotworowych	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	85
12.	Profilaktyka zatruc grzybami	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	130
13.	Bezpieczny i zdrowy wypoczynek podczas ferii zimowych	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	702
14.	Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym: profilaktyka grypy	Lokalny (województwo,	486

		powiat, gmina)	
15.	Promocja szczepień ochronnych	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	724
16.	Promocja zdrowego stylu życia	Lokalny (województwo, powiat, gmina)	752
Ogółem:			14210

Akcja „Zdrowe wakacje”

Do najważniejszych działań nieprogramowych jakie odbyły się w formie stacjonarnej niewątpliwie można zaliczyć działania w zakresie bezpieczeństwa dzieci podczas wypoczynku letniego tj. akcję „**Zdrowe wakacje**”. Zajęcia edukacyjne poruszały następujące zagadnienia: profilaktyka chorób odkleszczowych, zasady bezpiecznego korzystania z promieniowania słonecznego, znaczenie prawidłowego mycia rąk w profilaktyce chorób zakaźnych, znaczenie wody dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, negatywny wpływ picia napojów energetyzujących, profilaktyki używania środków psychoaktywnych. Pracownik Powiatowej Stacji przeprowadził w okresie przed wakacyjnym 4 prelekcje dla uczniów szkół podstawnych oraz 9 zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży wypoczywających na terenie powiatu nowomiejskiego, łącznie w zajęciach wzięło udział 791 osób. Informacje dotyczące bezpieczeństwa zdrowotnego podczas wakacji dotarły poprzez media społecznościowe Powiatowej Stacji do ponad 1100 osób.

Zajęcia edukacyjne podczas letniego wypoczynku

Akcja "Moje dziecko idzie do szkoły"

W miesiącach kwietniu i maju 2023 roku odbyło się 5 zajęć edukacyjnych dla rodziców klas I w 5 szkołach podstawowych powiatu nowomiejskiego w ramach akcji „**Moje dziecko idzie do szkoły**”. Edukacją objęto ok. 149 rodziców/opiekunów, a zajęcia dotyczyły m.in. profilaktyki wad postawy, higieny procesu nauczania, racjonalne żywienie dzieci, znaczenie drugich śniadań oraz wody w prawidłowym żywieniu dzieci, a także zasad bezpiecznego użytkowania telefonów komórkowych oraz kuchenek mikrofalowych. Także podczas imprez szkolnych zorganizowano stoiska edukacyjne na których można było znaleźć materiały dotyczące powyżej tematyki. Poprzez media społeczności z informacjami poruszającymi zakres zagadnień akcji dotarło do ponad 450 osób.

Edukacja konsumencka

Edukacja konsumencka jest ważnym elementem w kształtowaniu postaw zdrowotnych zarówno dzieci jak i dorosłych. W mediach społecznościowych Powiatowej Stacji w roku 2023 zostało umieszczanych 47 wpisów które trafiły do ponad 1920 odbiorców dotyczyły one m. in. profilaktyki otyłości, napojów energetycznych, nawodnienia organizmu, bezpieczeństwa żywności, kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”. Przeprowadzono także 2 zajęcia edukacyjne dla 76 dzieci przedszkolnych dotyczące prawidłowego odżywiania oraz 1 zajęcia edukacyjne dla ok. 60 osób dorosłych dotyczące suplementów diety. Kolejnym ważnym działaniem, które zostało podjęte już po raz drugi była Kampania EFSA (Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności) „**Wybieraj bezpieczną żywność**”. Celem kampanii było: zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności; zachęcenie społeczeństwa do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych; promowanie działań EFSA jako urzędu zajmującego się bezpieczeństwem żywności. We wrześniu podczas spotkania przedstawicieli i zarządu powiatowego PCK przeprowadzono zajęcia edukacyjne dotyczące Kampanii „Wybieraj bezpieczną żywność”.

Zajęcia edukacyjne – Szkoła Podstawowa w Szwarcenowie

Higiena rąk

Prawidłowa higiena rąk to najprostsza i jedna z najbardziej skutecznych metod zapobiegania zatruciom pokarmowym, chorobom wirusowym, bakteryjnym, pasożytniczym i skórny, dlatego też pracownik Powiatowej Stacji przeprowadził wiele zajęć edukacyjnych w tym zakresie zarówno w przedszkolach jak i szkołach podstawowych – 7 zajęć oraz w Domu Pomocy Społecznej w Grodzicznie - 1 zajęcia. Zajęcia dotyczyły higieny/nauki mycia rąk oraz poruszały zagadnienia: *Dlaczego warto myć ręce?, Jakie choroby przenoszone są przez brudne ręce, Sytuacji, kiedy należy myć Ręce? Jak zmniejszyć ryzyko zachorowania? Jak uchronić się przed chorobami?* – edukacją objęto 671 osób. Uczniowie klas 1 – 3 z 4 szkół podstawowych powiatu nowomiejskiego na przełomie roku 2022/2023 uczestniczyli również w zajęciach edukacyjnych w ramach higieny mycia rąk z wykorzystaniem materiałów „Szkoła mycia rąk Elli i Maxa” – w programie wzięło udział 349 uczniów, a zajęcia prowadzone były zarówno przez pracownika Powiatowej Stacji, jak i nauczycieli. Umieszczono też 20 postów w mediach społecznościowych Powiatowej Stacji, które dostały do 1643 osób.

Światowy Dzień Mycia Rąk

Zajęcia edukacyjne dla dzieci – Zespół Szkół Podstawowej i Muzycznej w Nowym Mieście Lubawskim

W ramach działań dotyczących higieny mycia rąk został zorganizowany przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we współpracy z powiatowymi stacjami konkurs pod hasłem „Myję ręce, bo wiem więcej! – Ty nam powiedz czy wiesz więcej jak należy dbać o ręce?”. Konkurs skierowany był do uczniów klas 1-3 szkół podstawowych. Do konkursu plastycznego zgłosiło się 16 uczniów z 8 szkół podstawowych. Dwie prace zdobyły wyróżnienie na poziomie wojewódzkim.

Wyróżnienie: Franciszek Falkowski, 8 lat, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Jana Pawła II w Nowym Mieście Lubawskim

Wyróżnienie: Hubert Grzegorz Prusak, 7 lat, Zespół Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku

Profilaktyka zażywania środków psychoaktywnych

Środki psychoaktywne są groźnymi substancjami na które narażeni są młodzi ludzie, prowadzą do uzależnienia, zatruc, chorób, a nawet zgonów. Problem związany z używaniem substancji psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków przez młodzież jest wciąż aktualny, tak ważna jest edukacja w tym zakresie zarówno rodziców jak i grona pedagogicznego.

27 października 2023 roku w sali sesyjnej Urzędu Miasta w Nowym Mieście Lubawskim odbyła się konferencja pt. „Profilaktyka zachowań ryzykownych” zorganizowana przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Nowym Mieście Lubawskim, Starostwo Powiatowe w Nowym Mieście Lubawskim oraz Komendę Powiatową Policji w Nowym Mieście Lubawskim. W konferencji uczestniczyli pedagodzy, psychologowie szkolni, dyrektorzy szkół powiatu nowomiejskiego. W miesiącu listopadzie odbyły się także zajęcia edukacyjne dla rodziców klas I w Zespole Szkół zawodowych w Kurzętniku.

Konferencja powiatowa „Profilaktyka zachowań ryzykownych”

Profilaktyka palenia tytoniu/ e-papierosów

Palenie papierosów ma negatywny wpływ na organizm, zwiększa ryzyko wystąpienia wielu chorób tj.: nowotwory jamy ustnej, gardła, krtani, płuc, szyjki macicy, trzustki, nerek, udar, choroby układu oddechowego i krążenia, przewlekłe zapalenie jelit, osteoporozy. Według Głównego Inspektoratu Sanitarnego szkodliwe działanie e-papierosów obejmuje podrażnienia dróg oddechowych, zmiany zapalne oskrzeli i rozedmowe w płucach, ryzyko zapalenia płuc, spadek wydajności układu odpornościowego, podrażnienia błon śluzowych jamy ustnej i gardła, wpływ na ośrodkowy układ nerwowy, w tym drżenie mięśni i skurcze.

Profilaktyka palenia tytoniu ma na celu ograniczenie ekspozycji na dym tytoniowy (w odniesieniu do czynnego i biernego palenia tytoniu) w społeczeństwie. Z tego też powodu Powiatowa Stacja podejmuje wiele inicjatyw w ramach profilaktyki tytoniowej. Przeprowadzono 3 zajęć edukacyjnych zarówno dla uczniów jak i rodziców dla łącznej liczby ok. 300 osób. Również na 2 stoiskach edukacyjnych można było pozyskać materiały oraz porozmawiać o szkodliwości pielenia tytoniu.

W ramach **Światowego Dnia Rzucania Palenia** wraz ze Starostwie Powiatowym w Nowym Mieście Lubawskim, które było głównym organizatorem konkursu i fundatorem nagród zorganizowano Powiatowy konkurs plastyczny pt. "Dobre zdrowie jest w cenie, więc rzuć palenie" skierowany do uczniów w trzech kategoriach wiekowych tj. klasy 0-III, klasy IV-VIII i szkoły ponadpodstawowe. Głównym celem konkursu było: Propagowanie zdrowego stylu życia i rzucania palenia papierosów. W konkursie wzięło udział 127 uczniów. W dniu 16 listopada 2023 r. w sali Urzędu Miasta w Nowym Mieście Lubawskim odbyła się uroczysta konferencja podsumowująca konkurs oraz prelekcja na temat rzucania palenia tytoniu dla laureatów konkursu wraz z opiekunami oraz uczniów klasy VII Szkoły Podstawowej nr 3 w Nowym Mieście Lubawskim.

Konferencja z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia

Profilaktyka chorób odkleszczowych

Borelioza i KZM (Kleszczowe Zapalenie Mózgu) to dwie najbardziej znane choroby zakaźne, przenoszone na człowieka przez kleszcze. Od marca do listopada trwa sezon, w którym kleszcze żerują, szukając pożywienia czyli krwi ludzi i zwierząt. Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Olsztynie i Wojewódzka Stacja Sanitarno-

Epidemiologiczna w Katowicach wspólnie prowadziły w roku 2023 właśnie w tych miesiącach kampanię edukacyjną „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”.

W ramach kampanii „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy” przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Tematykę profilaktyki chorób odkleszczowych poruszano także w ramach akcji „Zdrowe wakacje” – łącznie edukacją objęto 874 osoby. Podczas festynów szkolnych w placówkach edukacyjnych zorganizowano 2 stoiska edukacyjno-profilaktyczne, w których poruszano m. in. tematykę chorób odkleszczowych, miejsc bytowania kleszczy, a także ochrony przez nimi. Kampanię „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy” promowano na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych

Festyn szkolny – Przedszkole Miejskie w Nowym Mieście Lubawskim

Pozostałe działania

Powiatowa Stacja w 2023 roku prowadziła również zajęcia edukacyjne zarówno dla dzieci jak i dorosłych oraz edukowała poprzez media społecznościowe w zakresie profilaktyki grypy, promocji zdrowego stylu życia, profilaktyki zarażeń pasożytniczych (owsica, wszawica, świerz, bąblowica) promocji szczepień ochronnych, profilaktyki chorób nowotworowych, profilaktyki zatruc grzybami, bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Podczas festynów szkolnych zostały zorganizowane 2 stoiska edukacyjne, przy których można było uzyskać materiały oraz informacje dotyczące profilaktyki zdrowotnej. Z okazji Światowy Dzień Zdrowia oraz Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach zostały także zorganizowane prelekcje dla różnych grup odbiorców.

Wnioski

Działania prozdrowotne o tematyce wynikającej z bieżących zagrożeń epidemiologicznych budzą duże zainteresowanie wśród społeczeństwa. Należy w dalszym ciągu prowadzić edukację prozdrowotną społeczeństwa powiatu nowomiejskiego w zakresie kształtowania właściwych nawyków promujących zdrowie, a w szczególności prowadzić działania mające na celu poniesienie wiedzy społeczeństwa dotyczącej edukacji żywieniowej, profilaktyki palenia tytoniu, profilaktyki wad postawy oraz profilaktyki chorób zakaźnych oraz propagować zasady higieny osobistej.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowym Mieście Lubawskim prowadzi działania komunikacyjne m.in. poprzez stronę internetową w serwisie gov.pl: <https://www.gov.pl/web/psse-nowe-miasto-lubawskie> oraz media społecznościowe. Swoje konta posiada w serwisach Facebook oraz Portalu X (Twitter). Korzystanie z wielu kanałów komunikacji zapewnia dotarcie do różnych grup odbiorców. Dzięki temu informacje o zdrowiu publicznym i potencjalnych zagrożeniach docierają zarówno do profesjonalistów, jak i do ogółu społeczeństwa.